

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

Od 1. marca 1937 naprej bo naslov Nove Dobe sledeč: "Nova Doba, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O."

Kakor so člani lahko čitali v zapisniku letnega zborovanja glavnega odbora, je bilo tiskanje našega glasila oddano drugimi tiskarni, ki je stavila ugodnejše pogoje. Iz tega vzroka se tudi uredništvo Nove Dobe preseli na novi naslov.

Vsi dopisniki naj izvolijo upoštevati novi naslov našega lista. Društveni uradniki, ki imajo morda na rokah kopirte z dosedanjim naslovom Nove Dobe, naj na istih prečrtajo hišno številko "6117" in jo nadomestijo s številko "6233." V ostalem ostane naslov kakor je bil dosedaj.

Za clevelandске člane JSKJ naj bo omenjeno, da bo po 1. marcu urad Nove Dobe v sobi št. 5, v prvem nadstropju poslopija slovenske hranilnice in posojilnice (The International Savings & Loan Co.) na vogalu St. Clair Ave. in E. 63rd St. V prilici omenjenega poslopija je tiskarna "Enakopravnosti," kjer se bo v bodoče naš list tiskal.

Glavni predsednik JSKJ, sobrat Paul Bartel v Waukeganu, Ill., je bil dne 13. februarja pri delu ranjen na licu po kosečku železa. Sledilo je zapuščanje krvi z nevarnim obojenjem. Zdravniška pomoč je nevarnost odstranila in bolnik se povoljno zdravi. Članstvo JSKJ želi predsedniku naše organizacije skorajšnjega okrevanja.

Društvo št. 148 JSKJ v Finleyville, Pa., nanašnja prireditel veselic na večer 17. aprila. Veselica se bo vršila v S. N. Domu v Hackettu, Pa.

Sedeča stavka je v efektu pri M. & H. Zinc Co. v La Sallu, Ill. Po stavki je prizadetih večje število Slovencev, med katerimi so tudi člani JSKJ.

Za pljučnico je umrla v naselbini McIntyre, Pa., Alojzija Kostele, rojena Gracar, stara 44 let, članica društva št. 207 JSKJ. Rojena je bila v vasi Rožno pri Rajhenburgu na bivšem Spodnjem Štajerskem in je bivala v Ameriki 23 let. Tu je zapuščala soproga, dva sina in eno hčer, v starem kraju pa 94 let staro mater, dva brata in tri sestre.

Iz Trsta v Italiji je prejel sobrat Joseph Skerl, blaginjak društva št. 33 JSKJ v Centru, Pa., žalostno vest, da mu je tam umrla mati Marija Skerl, stara 92 let. V Trstu zapuščala hčer Marijo Skerl, v Avstraliji sina Franca, v Ameriki pa dva sina, namreč Josepha v Centru, Pa., Antona pa v Butlerju, Pa.

Prireditel koncerta nanašanja odlični slovenski pevec Mr. Louis Belle v Clevelandu, O. Koncert bo podan v nedeljo 7. marca popoldne v avditoriju S. N. Doma na St. Clair Ave. V soboto 13. marca zvečer pa se bo v S. N. Domu na Waterloo Rd. vršil koncert tenorista Louisa Pečjaka.

Slovenski Narodni Čitalnici v S. N. Domu na St. Clair Ave. v Clevelandu, O., so od 1. del. (Dalje na 2. strani.)

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

REORGANIZACIJA vrhovnega sodišča Zedinjenih držav, katero je predsednik Roosevelt priporočil kongresu, je postala predmet ostrih diskuzij na zborovanjih, v listih in na radio. V splošnem so konservativni elementi reorganizaciji nasprotni, liberalni so pa zanj. Organizirano delavstvo vseh struj podpira Rooseveltov načrt.

PREDSEDNIK Roosevelt je pozval kongres, da naj brez odlašanja ukrene nekaj v pomoč farmerjem, posebno tistim, ki obdelujejo najeta zemljišča in so v splošnem največji reveži v svojem poklicu. Predložil je kongresu tudi načrt, po katerem naj bi se to izvršilo.

POLJEDELSKI tajnik Henry A. Wallace je v imenu administracije priporočil kongresu, da sprejme postavlo za zavarovanje farmskih pridelkov, za katero bi se pristojbina plačevala v gotovini ali v blagu, in da bi se odvečni pridelek pšenice pokupil in spravil v federalnih skladiščih za čase slabih letin. To zavarovanje naj bi bilo najprej vpeljano za pridelek pšenice, polagoma pa naj bi se razširilo tudi na korožo, bombaž in druge važne pridelke.

STAVKA v avtomobilski industriji, ki je bila nedavno končana, je prav za prav le nekako premirje, tekem katerega se bodo vršila pogajanja med zastopniki General Motors korporacije in United Automobile Workers unije za sestavo trajne pogodbe med obema stranikama. Poroča se, da se tozadevna pogajanja vrše mirno in ob obojestranski toleranci.

PREMORGARJI na poljih mehkega premoga bodo zastavkali 1. aprila, ako do takrat ne bo obnovljena pogodba med operatorji in premogarsko unijo. Premogarji zahtevajo zvišanje plač, krajši delavnik in plačane počitnice, operatorji pa bi želeli plače znižati in podaljšati delavnik. V koliko bodo pogajanja uspešna, bo pokazala bodočnost.

V NORTH CHICAGU, Ill., je pretekli teden prišlo do boja med štrajkarji v tovarni Fansteel Metallurgical korporacije in policijo ter pomožni mi šerifi, katere je vodil šerif L. A. Doolittle. Proti "sedečim" štrajkarjem v omenjeni tovarni je kompanija izposlovala sodnijsko zapoved, da morajo tovarno zapustiti, kar so štrajkarji odklonili. Šerifi so nato skušali štrajkarje pregnati iz tovarne z bombami solzavivci, pa jim ni uspelo. Štrajkarji so se branili z različnimi predmeti, katere so metali na napadalce. Sledilo je premirje in nato so se začela pogajanja med zastopniki kompanije, delavcev in mesta. Guverner države Illinois je poslal k pogajanjem svojega posebnega posredovalca in je izjavil, da se bo pogajanj udeležil tudi sam, če ne pojde drugače.

V omenjenem štrajku so nedvomno udeleženi tudi naši rojaki, ker je znano, da v North Chicagu in sosednem Waukeganu biva mnogo Slovencev. (Dalje na 2. strani.)

KOKOŠI V TOVARNAH

Moderna industrializacija je končno prisilila tudi kokoši, da "delajo" v tovarnah. Delajo pač to, kar znajo, namreč producirajo jajca in meso. V Chicagu so že tri kokošje tovarne, ena teh v gosto naseljenem delu mesta, ki ima 23.000 kokošjih prebivalcev v šestih nadstropjih. Neki znameniti hotel na atlantskem obrežju ima na strehi "kokošjo tovarno," odkoder gredo piščanci in jajca kar po posebnem žlebu naravnost v kuhinjo.

Vseh kokošjih tovarn je dosedaj v Zedinjenih državah okrog 10.000; nekatere so male, druge velike. Vse so v mestih ali v neposredni bližini mest. Mnoge imajo že po več generacij tovarniške kokoši. V tovarni se v inkubatorjih izvale piščanci, tam so vzgojeni do odraslih kokoši in tam producirajo jajca. Od tam gredo pod nož, kadar prenehajo leči jajca ali ko niso več dovolj pridne pri tem poslu.

Mali piščanci so seveda v posebnih oddelkih, doraščajoči v posebnih, odrasle kokoši pa spet v posebnih. Dokler kokoši ne dorastejo, žive v kletkah v primernih skupinah, ko pa začnejo leči jajca, dobi vsaka svojo posebno kletko. Kletke so zgrajene v malih blokih s tremi nadstropji. Kokoši stojijo ali čepi na žični mreži, skozi katero padajo odpadki, ki jih vedno tekoči jermen sproti odnaša. Po vodo in hrano morajo kokoši posegati v koritca izven kletke, da se niče ne raztrese ali poneznaži. Ko kokoši izleže jajce, se isto samo zakotali v poseben nabiralnik izven kletke. V kletki ni nikakega nastelja.

Kokošje tovarne morajo biti seveda dobro prezračevane, imeti morajo pravo vlažnost, gorkoto in svetlobo. Tudi hrana mora biti prava. Poleg drugega mora vsebovati vitamin D, katerega daje primešano ribje olje. To ohranja kokoši močne in zdrave. Delovni dan kokošdaj je 13 ur dolg, toda hrana in pijača jim je vedno na razpolago. Ko kokoši vsled starosti ali drugih vzrokov ne producirajo več predpisane števila jajc, mora v večna lovišča, in njeno mesto zavzame nova "delavka." Kokošje tovarne so vedno enako gorke, zato se produkcija jajc ne spreminja po letnih časih. Na ta način morejo lastniki teh tovarn prevzeti dolgoročne pogodbe za dobavo jajc po določeni ceni.

Velika večina jajc, katere uporabljajo prebivalci velikih mest vzhoda in srednjega zapada, prihaja še vedno iz kokošjih farm na jugu in jugozapadu, posebno v Californiji, kjer vsled mile klime kokoši ležejo vse leto. Prevoz in hladilnice teh jajc pa seveda stanejo ogromnega denarja. Vse to se prihrani pri jajcih, ki so producirana v velikih mestih, kjer se rabijo. Kokošji odpadki so zelo dobro gnojilo in tovarne dobio zanje lepe postranske dohodke.

Število kokoši v Zedinjenih državah se ceni na 400 milijonov kljunov in od teh jih je "zaposlenih" v tovarnah le okrog 4 milijone. To nas more tolažiti, da še daleč niso vse kokošje pečenke in vsa jajca, ki jih uporabljamo, "tovarniškega" (Dalje na 2. strani.)

SMEH ZA ZDRAVJE

Piše DR. JOHN L. RICE, zdravstveni komisar mesta New York. Kar dandanes ta narod in vsak drugi narod na svetu najbolj potrebuje, je prisrčen smeh z vsakim obedom in tudi par smehljajev vmes. Smejeti se je dobro za zdravje in je eno izmed poglavitnih zdravil; nasmiejati se ne moremo zadosti nikdar. Le ozrite se okoli in našli boste, da človek, ki trpi na kronični dispepsiji, se kisló drži in se le redkoma smehlja, toliko manjše, da bi se zasmejal. Veseljak redkoma trpi na želodcu in je malokdaj bolan.

Zdravonosne učinke smeha utegnemo pripisati dejstvu, da je podlaga smeha emocija in da ko nekaj vzbuja naš smeh, postane naše duševno razpoloženje radostno. To ima s svoje strani ugoden vpliv na večino naših organov. Um in živčni sistem imata popolno kontrolo naših teles, zavedno in nezavedno. Kontrola je zavedna, ko izražamo svojo voljo. Zato gibljemc svoje mišice po svoji volji, hodimo, govorimo, požiramo jed in pijačo, moremo celo za nekoliko časa ustaviti svoje dihanje. Moremo tudi smejati se in, ako bi se večina izmed nas mogla s smehom iznebiti manjših skrbi, mesto da se vanje zakopamo, bi mi vsi uživali boljše zdravje.

SmeH povzroča lažje duševno razpoloženje in ravno radi tega smeH ne le razvedruje ves sistem, ampak tudi pomaga našim življenjskim organom izvajati njihovo nalogo. Telo, ki se tresse od smeha, mora tudi imeti dušo, ki se tudi smeje. In vsak zdravnik vam pove, da je vaše duševno razpoloženje ono, ki pomaga uravnati vaše zdravje.

Iz tega razloga bi čas obeda v vsaki družini moral biti radosten in srečen dogodek. Dober porcija smeha med eno jedjo in drugo bolj pomaga prebavi kot vse medicine na svetu. Zato učite se smejati. Jutranjega mačka odpravite s prvo kopepljo in prikažite se s smehljajem pri zajtrku. Smehljaj je nalezljiv in kmalu bo smehljaj na ličih vse družine. Smeh bo nastal sam od sebe.

Pazite na to, da uživete svoje opeldansko kosilo skupaj z vedrim prijateljem, da morete tako skupaj uživati nekaj smeha tekem obeda. To vam pomaga za dobro razpoloženje tekem popoldneva.

Večerja naj bo čas veselja. Naj bo polno smehljajev in smehov pri mizi in kmalu se bo vsa družinska atmosfera razvedrila. Četudi je jed skromna, jo bo smeh obogatil. Zato učite se smeha, ako hočete biti zdravi.

O KOSILNEM STROJU

V tej deželi se vse žito pokosi in omlati s stroji, ki so z vsakim letom bolj izpopolnjeni. Prvi praktični kosilni stroj za žito je leta 1831 izdelal Cyrus Hall McCormick v primitivni kovačnici na farmi svojega očeta blizu Steele's Tavern, Virginia. (Dalje na 2. strani.)

KAKTEJA ALI KAKTUS

Kaktusi so tipične pušcavske rastline. Listja v pravem pomenu nimajo, ampak le stebila in nekatere veje, kar vse je pokrito z ostrimi bodicami. Posebnost teh rastlin je, da uspevajo v najbolj suhih krajih, kjer le redkokrat dež pada. Ob času dežja se nasrkajo mokrote kar največ morejo, in to vlagno hranijo za suhe dneve, mesece in leta. Koža ali skorja teh rastlin je nekako usnjata, da vlaga v steblih in vejah ne more niti v največji vročini izhlapevati. Največ vrst kaktusov najdemo v pustinja najsih južnih držav, posebno v Arizoni, New Mexici, Texasu in Californiji. Bolj male vrste je najti tudi v pustinja bolj severnih držav našega zapada.

Kaktusov je stotine vrst. Nekateri dosežejo velikost in obsežnost precej debelih dreves, le da imajo zelo komične veje, pa še tistih malo, drugi so grmičasti, spet drugi imajo obliko nekakih krogel, v velikosti lešnika, oreha, pesti itd. Najbolj podobni so si v enem, namreč, da so vsi pokriti z bolj ali manj gostimi bodicami. Tudi cvetje kaktusov je zelo različno glede oblik, velikosti in barv. Cvetje je največkrat rdeče, rumeno ali rožnato, višasih pa tudi svetlo zeleno, višnjevo ali belo. Nekateri kaktusi imajo tako krasno cvetje, da se po briljanci lahko meri s cvetjem orhidej. Ta čudna pušcavska rastlina se je po nekod udomačila tudi na vrtovih, v rastlinjakih in med hišnimi cveticami, deloma vsled ne navadne oblike, deloma zaradi lepega cvetja. Država New Mexico si je izbrala kaktejo za svojo državno cvetko.

Za kakšno praktično porabo je bila večina vrst kaktusov do novejšega časa neporabna. Le potnike v pustinja je večasih rešil smrti vsled žeje sok nekoga sodčku podobnega kaktusa, kateremu je treba odrežati vrhni del, da se pride do sočne vsebine. Nekaterih vrst kaktusi tudi rode nekake ovalne sadeže, ki so užitni v sirovem stanju ter v raznih "želijih" ali marmeladah.

Lani je poteklo 10 let, odkar je umrl sloveči ameriški "rastlinski čarovnik" Luther Burbank, kateremu se je po dolgem trudu posrečilo vzgojiti kaktus, ki je koristen človeku, namreč v tem smislu, da daje hrano živini. Navadnih vrst kaktuse ne more uživati nobena žival in sicer zaradi gostih in ostrih bodic. Slo se je za vzgojitev kaktusa, ki ne bo imel bodic, in po šestnajstih letih poskusov se je to posrečilo Burbanku. Vzgojil je kaktus, ki nima bodic in katerega lopatate veje živina in konji radi uživajo. Če pomislimo, da kaktus uspeva v pustih krajih, na samem pesku, kjer ni življenja za travo ali drugo pašo, in če še pomislimo na sušo zadnjih par let, bomo šele vedeli prav ceniti, kolike gospodarske vrednosti je novi Burbankov kaktus za pušcavske in napol pušcavske kraje našega jugozapada.

Burbankov kaktus doseže velikost 8 do 16 čevljev in na enem akru se ga more pridelati do 150 ton. Razmnožuje se jako preprosto. Samo kos kaktusove veje je treba vtakniti v pesek, pa se bo razrasla v novo rastlino. Burbank je vzgojil ta kaktus s križanjem in izbranjem. Dobil je vrsto kaktusa, ki ni imela bodic, ter (Dalje na 2. strani.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Na pobudo Jugoslovensko-bolgarske lige so narodna in kulturna društva v Ljubljani dne 31. januarja priredila slavnostno zborovanje v proslavo jugoslovensko-bolgarskega pobratimstva, ki je bilo sklenjeno in podpisano med Jugoslavijo in Bolgarijo.

V Jugoslaviji je prodaja vžigalic državní monopol in so iste visoko obdavčene ter vsled tega drage. Umetni vžigalniki so bili doslej obdavčeni po 50 dinarjev oziroma nekaj več, ako so bili z dragocenih kovin. Davek se je moral plačati ob žigovanju vžigalnika in je veljal za ves čas porabe istega. Zdad pa je izdal finančni minister novi pravilnik in z istim se uvaja enotni davek 100 dinarjev od vžigalnika, ki pa velja samo za eno leto, tako da je treba vsako leto plačati 100 dinarjev davka od vžigalnika.

Ljubljanska policijska statistika kaže, da je bilo lani izvršenih 6094 aretacij in je bilo policijsko kaznovanih 5230 oseb. Izvršeni so bili trije umori, 25 težkih telesnih poškodb, 2 požiga in dva ropa. Tatvin je bilo 1874, poneverb 125 in prevar 168. Škoda, ki so jo storilci prizadejali svojim žrtvam o priliki ropov, tatvin, poneverb in goljufij, je lani presegala vsoto dveh milijonov dinarjev. Samomorov je bilo 44, poskušanih samomorov pa 34. Večjih požarov je bilo 10. Osebnih avtomobilov je bilo konci lanskega leta v Ljubljani v prometu 458, tovornih avtomobilov 169, motornih koles 256, biciklov pa 15.058. Fijakarjev je bilo samo še 150.

Ob priliki vseslovenskega zdravniškega kongresa, ki se je vršil lani v septembru v Sofiji, so bili imenovani za častne člane trije Jugoslovani, namreč profesor Kostić iz Beograda, profesor Budisavljević iz Zagreba in šef kirurškega oddelka dr. Božidar Lavrić iz Ljubljane. Na kirurškem kongresu, ki se je v lanskem decembru vršil v Bratislavi, so bili tudi omenjeni trije imenovani za častne člane. V januarju letos pa je tudi nemško kirurško društvo "Deutsche Gesellschaft fuer Chirurgie" imenovalo Slovenca dr. Lavrića za častnega člana.

V Ljubljani je pričel izhajati nov politični tednik "Slovenska beseda." Kot izdajatelj je podpisal dr. Dinko Puc, kot odgovorni urednik pa dr. Stanko Jug.

Devetdesetletnico svojega rojstva je dne 29. januarja letos praznovala gospa Petronila Foersterjeva, rojena Vesely, vdova po našem znanim in zaslužnem skladatelju Antonu Foersterju. Jubilatka je bila rojena leta 1874 v Pherach pri Slanem na Češkem. Leta 1865 se je poročila z zdaj že pokojnim skladateljem Antonom Foersterjem in od takrat je bivala večinoma na Slovenskem.

Nepregledni kočevski gozdovi, kamor redko zaide noga lovca, so varen dom številne divjačine. Ni baš redek primer, da lovci kje naletijo na sledove volka, med tem ko je divji pra- (Dalje na 2. strani.)

VSAK PO SVOJE

Francija je poslala v Washington za poslanika svojega najboljšega finančnega eksperta, Georgesa Bonneta. Finančni eksperti so navadno dobri računarji in znajo s številkami skoro vse dokazati. Poslanik Bonnet bo morda skušal Ameriki dokazati, da je zanj najbolje, če pozabi stare dolgove in posodi Evropi nove milijone. Toda to pojde težko, kajti par tisoč milijonov dolarjev se ne pozabi tako zlepa.

Nemčija je baje v veliki finančni krizi, iz katere sta po mnenju ekspertov samo dva izhoda: veliko posojilo v inozemstvu ali pa vojna. Evropski državniki ji nečejo ali ne morejo ničesar posoditi, vojne se pa boje, zato baje špekulirajo, kako bi pregovorili Ameriko, da posodi Nemčiji par sto milijonov dolarjev in s tem odvrne evropsko vojno. Pa se bodo možaki vsteli. Osel gre samo enkrat na led in stric Sam tudi.

Nekatere tovarne so zadnje čase svojim delavcem zvišale plače za pet, deset ali celo petnajst odstotkov. To je boljše sredstvo proti komunizmu kot je ves protikomunistični bavnav na radio in v časopisju.

Iz Afrike so bili nedavno importirani psi, ki ne lajajo. Ako zdaj dobimo odkod se macke, ki ne bodo mijavkale, komarje, ki ne bodo pikali, banketne govornike, ki ne bodo govorili, pijance, ki ne bodo skušali peti, in politike, ki ne bodo lagali, bo življenje res postalo prijetno.

V Moskvi je ameriški inženir L. R. Cass nedavno izgubil svojo aktovko, v kateri je imel poleg raznih važnih dokumentov \$1.200.00 v ameriškem in okoli \$100.00 v ruskem denarju. Drugi dan pa je že dobil aktovko z vso vsebino vrnjeno, zraven pa pismo neimenovanega najditelja, v katerem inženirja prijazno opozarja, naj v bodoče nekoliko bolj pazi na svoje reči. Najditelj se ni pritaknil denarja in ni maral niti nagrade niti pohvale. Pa nam hočejo gotovi krogi natveziti kakšne zverine so v Rusiji!

Angležem, ki so se svoječasnó norčevali, ko se je najbolj popularni Američan, Charles Lindbergh, podal v prostovoljno preganstvo, je bilo kmalu z obrestmi povrnjeno milo za drago: v tujino jim je ušel najpopularnejši kralj, ki so ga kdaj imeli.

Tekom tridnevnega proslavljanja pusta v mestu Rio de Janeiro, Brazilija, je bilo 18 oseb ubitih, 1021 ranjenih in nad 1.500 aretiranih. To dokazuje, da se v Braziliji püst bolj svečano obhaja kot pri nas sam četrti julij.

Državni poslanec Gus Kash iz Akrona, Ohio, je v zadnjem zasedanju legislature vložil 108 predlogov, izmed katerih niti eden ni bil sprejet. Če bo na kakšnem zborovanju kak naš predlog poražen, se spomnimo tega mučenika, pa nas bo takoj minila sveta jeza.

Na zborovanju delegatov United Automobile Workers unije, ki se je nedavno vršilo v Detroitu, je bil William Green, predsednik American Federation of (Dalje na 2. strani.)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastina Jugoslovske Katoliške Jednote

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Nerodna za člano 78c letno; za nečlano \$1.50; za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$7.2 per year; nonmembers \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. XIII. 83 NO. 8

Naša Unija

Zedinjene države tvorijo Unijo, sestoječo iz 48 držav. Ustava Zedinjenih držav velja za vse posamezne države enako, istotako veljajo zanje vse federalne postave, to je tiste, katere sprejme zvezni kongres. Vsaka posamezna država pa ima poleg tega svoje posebne postave, ki pa veljajo le za prebivalce dotične države. Postave raznih držav so lahko zelo različne med seboj, toda ne smejo biti take, da bi bile v navzkrižju z zvezno ustavo in s federalnimi postavami.

Ko je bil sprejet znani 18. amendment k zvezni ustavi, so morale prohibicijo upoštevati vse države, tudi tiste, ki se z isto niso strinjale. Trinajstletna preizkušnja je pokazala, da je prohibicija neizvedljiva in da prinaša več slabega kot dobrega. Prohibicijska postava, s katero se večina prebivalstva ni strinjala, je rodila splošno neupoštevanje postav, silno korupcijo in raketirstvo in zastrupljanje ljudstva z raznimi nelegalnimi pijačami. Ko je postal odpor dovolj močan, je ljudstvo z glasovanjem sprejelo nov amendment, ki je razveljavil zloglasni 18. amendment. Federalne postave, ki bi prepovedovale uživanje alkoholnih pijač, od takrat ni več. Če pa katera posamezna država hoče imeti prohibicijo v svojih mejah, ji tega nobena federalna postava ne brani. V resnici je res še par držav naše Unije, ki so obdržale prohibicijo. V federalnih postavah pa ni ničesar, kar bi prohibicijo zabranjevalo ali jo vsiljevalo. Kar velja glede prohibicijskih postav, velja tudi glede mnogih drugih postav, ki jih imajo posamezne države. Države imajo proste roke, da vzakoniyo kakršne koli zakone, le da isti niso v navzkrižju s federalnimi postavami.

Osrednja vlada v Washingtonu mora imeti na svoji strani sodelovanje posameznih držav za vzdrževanje federalnih postav. Ako je kaka država mlačna proti kakšni federalni postavi, je izvajanje iste slabo. To se je videlo tekom federalne prohibicije v državah, ki prohibicijski postavi niso bile naklonjene. Prohibicijska postava je tukaj navedena za primer iz vzroka, ker je bila najbolj znana in najbolj debatorirana postava novejšega časa.

Upravni sistem naših podpornih organizacij v mnogih ozirih zelo sliči sistemu zedinjenih držav. Naša J. S. K. Jednota, ki je sestavljena iz nekaj manj ko 200 krajevnih društev, na gotov način sliči naši republik, ki je sestavljena iz 48 držav. Naše konvencije sličejo zveznemu kongresu, glavni odbor sliči eksekutivi v Washingtonu, glavni porotni odbor pa vrhovnemu sodišču Zedinjenih držav. Seveda, v malem in le do gotove meje.

Ustava in pravila, sprejeta na konvenciji, veljajo za vsa društva in za vse člane, pa naj bodo kjerkoli. Vsako posamezno društvo pa je slično posamezni državi naše Unije v tem, da sme imeti še svoje posebne postave, to je svoja posebna pravila. V resnici tudi ima vsako posamezno društvo svoja lastna pravila, ki veljajo le za člane dotičnega društva. Ta društvena pravila se pri raznih društvih kolikor toliko razlikujejo med seboj. Toda, kakor posamezne države ne smejo imeti postav, ki bi bile v navzkrižju s federalnimi zakoni, tako nobeno krajevno društvo ne sme imeti društvenih pravil, ki bi bile v navzkrižju s pravili, ki veljajo za vso organizacijo.

Glavni odbor Jednote je le administracija organizacije, ki more le v mali meri nadzorovati člane glede upoštevanja pravil. Glavno delo v tem oziru vršijo krajevna društva sama. Posamezna društva so lahko v tem oziru vestna ali pa malomarna. Društva, ki strogo pazijo, da se izpolnjujejo pravila, so tista, ki preprečujejo izkoriščanje Jednote, in skrbje, da vsak član točno dobi vse, kar mu gre. Malomarna društva dostikrat povzročijo zmede in homatije v poslovanju med društvi in Jednoto, dostikrat oškodujejo Jednoto, včasih pa tudi lastne člane. Iz tega logično izhaja, da čim boljša so društva, tem boljša je skupna organizacija. Glavni odbor le vodi Jednoto po deločbah, ki jih je sprejela konvencija, ne more pa pričarati aktivnosti med članstvo, če ni za to iskrenega sodelovanja od strani krajevnih društev.

Ta mesec so bila ali bodo med članstvo razposlana nova jednotina pravila, katera je sprejela. 15 redna konvencija JSKJ. Nova pravila so po večini taka kot so bila stara, vendar pa so bile tu in tam napravljene bolj ali manj važne izpremembe. Kdor se hoče po pravih ravnanjih, mora jih najprej poznati. Iz tega razloga se torej ne more dovolj pripočati, da vsi člani nova pravila pazno prečitajo in si vsaj važne izpremembe zapomnijo. Posebno važno pa je, da nova pravila pazno preštudirajo vsi uradniki krajevnih društev. Le na ta način bo mogoče, da bo poslovanje med društvi in Jednoto gladko, točno in pravilno, in le na ta način bo mogoče, da bo naša organizacija obdržala dober sloves in da bo napredovala. Pravila so mrtve črke, če jim ne da življenja aktivnost članstva.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

Labor, označen za Judeža Iškarijota. V koliko in kako si je mož to saržo zaslužil, ne spada v razpravo na tem mestu. Incident je omenjen le zato, da pokaže, kako se včasih razne unije ljubijo med seboj.

Včasih se dobi kdo, ki zaničljivo govori o čevljarjih ali suštarjih. Pa to ni prav. Če bi ne bilo lo suštarjev, bi mi ne bili na taki trdni podlagi kot smo, ker bi pač morali hoditi bosi ali pa v opankah. Suštarji so včasih tudi predniki zelo vplivnih oseb. Na primer, oče diktatorja Hitlerja je bil prvotno suštar in šele potem skromen uradnik, in oče, ded in praded ruskega diktatorja Stalina so bili suštarji.

Tiste mamice in papani, ki se jezijo, če se njihovi moderni sinovi in hčere vračajo domov še le v poznih nočnih urah, naj bi pomislili, kako se počutijo stenoice (kjer so), če morajo na običajno večerjo čakati do poznih nočnih ali zgodnjih jutranjih ur.

Ameriški Slovenci rabimo včasih zelo čudne in dvoumne izraze. Tako smo pri naši Jednoti do zadnje konvencije imeli onemogli sklad. Bil je do nedavnega res precej slab in onemogel, toda pisec te kolone je na konvenciji sugeriral, da tega pač ne bi bilo treba trobenitati vsemu svetu. Delegacija je nato med dobrodušnim smehom sklenila, da se prekrsti v onemoglostni sklad. Zdej ta sklad res ni več onemogel, ampak že precej pri moči in bo morda v nekaj mesecih mogel stati na lastnih nogah.

Drugi, in sicer specialno clevelandski izraz, ki me večkrat zabava, je kokaška večerja. Če bi tujec prišel v naše mesto in videl v listu vabilo na kokaško večerjo, bi morda ugibal, da-li velja to vabilo za putke in petelice ali za drage rojake in rojakinje. In morda bi še nadalje ugibal, da-li se bodo servirale pečene kokaši ali koruza. Mi domačini seveda znamo kakšna je ta reč in radi o tem poučimo tudi obiskovalce.

Največji biser dvoumnih izrazov pa je brezposelna akcija, ki ima tudi domovinsko pravico v Clevelandu. Tu imamo namreč neko organizacijo, ki se zavzema za pomoč brezposelnim. To je gotovo plemenita in vse hvale vredna organizacija, toda njeno ime je od muh. Organizacija pridno dela ter zboruje ter s tem kaže, da ne zasluži takega negativnega imena. Kajti, kdor je brezposeln, ne dela, in kjer se ne dela, ni nobene akcije. Dobesedni pomen brezposelne akcije je torej — nič! Ta reč, ki ni reč, ampak nič, je pa samo za v oči dobra.

Toda, radi mene naj brezposelna akcija le ostane med nami v naši idlični metropoli. Ura gre na polnoč in tudi avtor te kolone bo po zadnji piki stopil oziroma legel v brezposelno akcijo na mehko posteljo!

A. J. T.

KAKTEJA ALI KAKTUS

(Nadaljevanje s 1. strani)

jo križal z drugo vrsto, ki bi bila bolj pripravna za živinsko krmo, če ne bi imela bodice. V ložje umevanje naj bo omenjeno, da se taka rastlinska križanja vrše na nekako sličnem način, kakor se s križanjem osla in konja dobi mula. Tu di rastline imajo spol, kakor živali, njih ženitve pa so ob času cvetja. Cvetni prah se prenese od enega cveta na drugega, in iz semena, ki ga bo dala take oplojena glavica, zraste nova rastlina, ki ima od vsake prvotnih rastlin nekaj lastnosti.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje s 1. strani)

V AVTOMOBILSKIH tovarnah General Motors korporacije se po 44 dni trajajočem štrajku spet dela s polno paro. Korporacija je te dni naročila za 100 milijonov dolarjev materiala.

PRAŠNI VIHARJI, ki so zadnje dni divjali na našem jugozapadu, so povzročili veliko škodo farmerjem v delih Texasa, Oklahome, Kansasa in Colorada. Črni blizard je dosegel Denver na severozapadu in San Antonio na jugovzhodu. Vetrovi pa so zanesli del drobnejšega prahu celo do Wisconsinu in do Mehškega zaliva.

TEKOM POMORSKIH manevrov blizu otoka San Clemente, 50 milj od pristanišča San Pedro v Californiji, se je pripetila eksplozija na vojni ladji Wyoming, v kateri je bilo 6 mornarjev ubitih, 11 pa ranjenih. Kroglja in enem topu je namreč eksplodirala, predno je bila odprtina v ozadju zaprta in je udarila nazaj.

PRI GRADNJI mostu preko ožine Golden Gate v zalivu San Francisco je utonilo 10 delavcev, ko je vsled nekega pokvarjenega vozila padla v morje večja količina železa in lesa, obenem z enajstimi delavci. Izmed vseh se je rešil le en delavec.

IZMED VSEH večjih mest v Zedinjenih državah izkazuje največ avtomobilskih nesreč Los Angeles, Cal. Na drugem mestu v tej žalostni skupini je Cleveland, O. Tu je bilo lani na vsakih 100.000 prebivalcev ubitih nad 23 oseb, oziroma natančno 23.5. Najmanj avtomobilskih nesreč imata mesti New York in Milwaukee. Tam pride v avtomobilskem prometu na vsakih 100.000 prebivalcev le 11.7 smrtnih nesreč.

ZVEZNA VLADA je lani dobila samo od davka na cigarete okrog 450 milijonov dolarjev. Ameriške tovarne cigaret so jih lani izdelale 150.000.000, to je toliko, da če bi položili te cigarete v ravni vrsti eno za drugo, bi vrsta 270-krat ovila zemljo pri ekvatorju. Za vsako osebo v Zedinjenih državah je bilo izdelanih 1100 cigaret, in ker vsi prebivalci ne pušijo, jih pride na kadilce cigaret toliko več.

V VSEH VEČJIH mestih Zedinjenih držav je že sredi januarja bilo naprodaj sveže grozdje. To grozdje je importirano iz Argentine, kjer imajo poletje, ko je pri nas zima.

ITALIJSKI tovarni parnik Feltre, naložen z lesom, se je pretekli teden potopil v reki Columbia v Oregonu. Posadka se je rešila.

V RUMUNJI imajo fašistično organizacijo, ki se imenuje "železna straža." Nekateri njeni člani so se bili podali na pomoč španskim rebelom in nedavno so v Bukarešti z velikim pompom pokopali dva člana "železne straže," ki sta bila v Španiji ubita. Pogreba so se demonstrativno udeležili diplomatski zastopniki Nemčije, Italije in Portugalske ter Japonske, kar je povzročilo med romunskim prebivalstvom veliko nevoljo. Ministrski predsednik Tatarescu je ostro kritiziral postopanje prej omenjenih tujezemskih diplomatov kot neopravičeno vmeševanje inozemstva v domače rumunske zadeve, nato pa podal ostavko. Zdi se, da bodo poslej na Rumunskem pričeli strožje nastopati proti "železni straži."

IZ LONDONA se poroča, da je prišlo do soglasja 27 držav, da se po 20. februarju prepove vsako pošiljanje "prostovoljcev" na pozornico španske civilne vojne in da se 6. marca prične blokada na suhem in na morju, ki bo preprečevala pošiljanje vsake pomoči eni ali drugi bojujočih se strank, bodisi vojaštva ali vojaških potrebščin. Blokada naj bi bila v glavnem poverjena Angliji, Franciji in Italiji. Da-li se bodo ti ukrepi izvedli, je seveda veliko vprašanje.

Za posest Madrida se zadnje čase vršijo med rebeli in vladnimi četami izredno hudi boji. Rebeli napenajo vse moči, da bi zavzeli mesto, katero oblegajo že od 8. novembra. Tudi na drugih frontah so se boji poostriili. Nekateri eksperti menijo, da stopa španska civilna vojna v zadnji štadij.

DRUŠTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

cembra 1936 naprej plačala častno članarino sledeča društva:

Slovenski Sokol, \$25.00; Ilirska Vila, št. 173 JSKJ, \$5.15; Lipa, št. 129 SNPJ, \$3.00; Svobodomiseln Slovenke, št. 2 S. D. Z., \$3.00; Prešeren, št. 17 SDZ, \$2.00; Vodnikov Venec, št. 147 SNPJ, \$3.00; Složne sestree, št. 120 SSPZ, \$3.00; Danica, št. 11 SDZ, \$3.00; Sava, št. 87 SSPZ, \$3.00; Slovenec, št. 1 SDZ, \$5.00; Carniola Tent No. 1288 The Maccabees \$6.00; Comrades, št. 566 SNPJ, \$3.00; Clevelandski Slovenci, št. 14 S. D. Z., \$3.00; Slovenske Sokolice, št. 442 SNPJ, \$2.00; Ribnica, št. 12 SDZ, \$3.00; Naprej, št. 5 SNPJ, \$12.00 (in \$5.00 mesto venca na grob člana Steve Lundera); Slovan, št. 3 SDZ \$5.00; Lunder Adamič, št. 20 SSPZ, \$5.00; Woodmen of the World, Camp 293, \$3.00; Napredne Slovenke, št. 137 SNPJ, \$6.00; pevsko in podporno društvo Edinost, \$5.00; samostojni pevski zbor Zarja, \$5.00.

KOKOŠI V TOVARNAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

izdelka." Ni pa dvoma, da bodo v bodočnosti tovarniški izdelki tudi v tem oziru vedno bolj izpodirivali čisto naravne produkte.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vsako leto jih nekaj postrele. Kakor bi slutili, da jih letos štiti banska naredba, so postali medvedje precej drzni. Rjavih medvedov je po tem gozdnem kompleksu še zmerom mnogo. Sodnemu oficijalu g. Josipu Pereniču se je pred časom prigodilo, da je onstran Meščanskega vrha, kjer je bil na lovu, naenkrat zaslišal neko lomastenje. Ko je napeto opazoval, je zagledal medveda, nekoliko in stran pa še medvedko. Vedel je, da imata v bližini brlog in mladiča, zato si je rajši izbral drug lovski prostor.

Podobno srečanje je imel zadnje dni progovni nadzornik v Kočevju g. Julij Crukovič, ki je nadzoroval dela na progji in se z železniškim kolegom peljal med postajama Lipovcem in Staro cerkvijo. Sredi poti je zagledal kakih 100 metrov pred seboj velikega medveda, ki je prav mirno in udobno stopal čez železniško proggo. Ko je prišel do omenjenega mesta, je ustavil vozilo in stopil nekoliko korakov za medvedom v gozd. Toda ta se je podviral in je v gozdu naglo izginil.

Nekaj posebnega pa je, da je zadnji sneg prignal medvede prav do Ribnice, kjer so na kolodvoru opazili različne sledove medveda, ki je nato nadaljeval svojo pot spet v gozd. Najštevilnejši pa so medvedje o-

Jugoslovska Katoliška Jednota v Ameriki

ELY, MINNESOTA

GLAVNI ODBOR

a) Izvrševalni odtsek:

Predsednik: PAUL BARTEL, 225 N. Lewis Ave., Waukegan, Ill.
Prvi podpredsednik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
Drugi podpredsednik: PAUL J. OBLOCK, R. D. 1, Box 153, Turtle Creek, Pennsylvania.
Tretji podpredsednik: FRANK OKOREN, 4769 Pearl St., Denver, Colo.
Četrty podpredsednik: JOHN P. LUNKA, 1266 E. 173rd St., Cleveland, O.
Tajnik: ANTON ZBAŠNIK, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: FRANK TOMSICH JR., Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Ely, Minn.
Vrhovni zdravnik: DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St., Pittsburgh, Pa.
Urednik-upravnik glasila: ANTON J. TERBOVEC, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

b) Nadzorni odtsek:

Predsednik: JOHN KUMŠE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
1. nadzornik: JANKO N. ROGELJ, 6401 Superior Ave., Cleveland, O.
2. nadzornik: FRANK E. VRANICHAR, 1812 N. Center St., Joliet, Ill.
3. nadzornik: MATT ANZELC, Box 12, Aurora, Minn.
4. nadzornik: ANDREW MILAVEC, Box 31, Meadow Lands, Pa.

GLAVNI POROTNI ODBOR:

Predsednik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.
1. porotnik: JOHN SCHUITTE, 4751 Baldwin Ct., Denver, Colo.
2. porotnik: FRANK MIKEC, Box 46, Strabane, Pa.
3. porotnica: ROSE VETICH, Ely, Minn.
4. porotnik: VALENTIN OREHEK, 284 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Vse stvari, tikajoče se uradnih zadev, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne pošiljave pa na glavnega blagajnika. Vse pritožbe in prižve naj se naslovi na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov, prošnje za zvišanje zavarovalnine in bolnišnice sprejela naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na naslov: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Jugoslovska Katoliška Jednota v Ameriki je najboljša jugoslovska zavarovalnica v Zedinjenih državah in plačuje najliberalnejše podpore svojim članom. Jednota je zastopana skoro v vsaki večji slovenski naselbini v Ameriki, in kdor hoče postati njen član, naj se zgleda pri tajniku lokalnega društva ali pa naj piše na glavni urad. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani belega plemena, neoziraje se na njih vero, politično pripadnost ali narodnost. Jednota sprejema tudi otroke v starosti od dneva rojstva do 16. leta in ostanejo lahko v mladinskem oddelku do 18. leta. Pristopnina za oba oddelka je prosta.

Premoženje znaša nad \$2,000,000.00. Solventnost Jednote znaša 112.42%.

NAGRADE V GOTOVINI

ZA NOVOPRIDOBLEJENE ČLANE ODRASLEGA IN MLADINSKEGA ODDELKA DAJE J. S. K. JEDNOTA NAGRADE V GOTOVINI.

Za vsakega novopridobljenega člana mladinskega oddelka je predlagatelj deležen 50 centov nagrade.

Za novopridobljene člane odraslega oddelka pa so predlagatelj deležni sledečih nagrad:

za člana, ki se zavaruje za \$ 250.00 smrtnine, \$1.25 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$ 500.00 smrtnine, \$2.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$1,000.00 smrtnine, \$4.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$1,500.00 smrtnine, \$5.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$2,000.00 smrtnine, \$6.00 nagrade;
za člana, ki se zavaruje za \$3,000.00 smrtnine, \$8.00 nagrade.

Te nagrade so v veljavi za nove člane, pridobljene od 1. februarja 1937 naprej. Jednota jih izplača šele potem, ko je novi član vplačal vsaj tri asesente.

krog Jasnice, to je na meji ribniškega in kočevskega sodnega sreza, v Rogu in na Mali gori, kjer so medvedje sledi skoraj reden pejav, zlasti v zimah, ko zapade več snega, a so sicer tople. So pa kosmatinci pohlevni in se ljudi izogibajo. Le v Ribnici so bili pri zadnjem medvedovem obisku nekoliko v skrbeh, če ni bil medved iz kočevskih gozdov, ki je iz Ribnice odnesel nade za sedež sedanjega kočevskega sreza, kar je bilo že skoraj gotovo, nazaj v Kočevje.

O svojevrstnem štrajku poročajo sarajevski listi. Za občino Osavo v srežu Žepče v Bosni so bile razpisane občinske volitve za 8. november kakor za vse druge občine drinske banovine. Za volitev pa ni bila vložena nobena kandidatna lista, tako da se niso mogle izvršiti. Ponovne volitve so bile razpisane za neko nedeljo pozneje. A tudi za te volitve ni bila vložena nobena kandidatna lista in so torej zopet ostale brez uspeha.

Vzrok za ta svojevrstni štrajk je v tem, da je bila občina proti volji prebivalstva na novo sestavljena iz krajev, ki so prej pripadali občinam Zavidoviči in Žepče. Čeprav šteje občina okrog 2000 prebivalcev, jo smatrajo občani za premajhno da bi mogla samostojno živeti, in pravijo, da tako dolgo ne bodo šli voliti, dokler občina ne bo zopet uknjena in njeno ozemlje porazdeljeno med Zavidoviče in Žepče, kamor je prej pripadala.

Volčje črce je pojedel. Z navalom hude zime se je priteplo v okolico Kuršumlije mnogo volkov, ki so delali kmetom veliko škodo. Lov, ki ga je organiziralo sresko načelstvo, pa je imel lepe uspehe in v zadnjih dneh so postrelili mnogo krvoločnih zveri. Ko so zadnjič velikega ustreljenega volka prinesli na trg v Kuršumlijo, je neki možakar lovec prosil, naj mu dajo volčje srce. Ustregli so njegovi želji in mož se je popel na nizozemski zbrano množico takole nagovoril: Nekdaj so volkovi žrili ljudi, zdaj bomo pa ljudje jedli volkove! Po teh besedah je prišel s slastjo goltati volčje srce. Ko je bil gotov, je prošil se za jetra in jih tudi pojedel.

Neenavadna smrtna nesreča. V Petrogradu je po čudnem naključju izgubil življenje 69-letni upokojeni poštni uradnik Jevan Kvenaš. Podal se je na izprehod in ko je hodil na obrežju Bege, si je prižgal cigareto. Vnela se mu je kravata in

New Era ENGLISH SECTION OF Official Organ of the South Slavonic Catholic Union. Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Minnesota State SSCU Basketball Tourney Opens at Ely Saturday

Six Teams Will Vie for Titular Honors; Playoffs Saturday, Semi-Finals and Finals Sunday

By LITTLE STAN

Ely, Minn.—High interest indicates that the third annual state SSCU basketball tourney, slated to be held at the Memorial high school gymnasium Saturday and Sunday, will be the most successful in years.

Six teams, representing subsidiary lodges from Chisholm, Gilbert, and Ely, will open play for titular honors Saturday evening in the gym, which is expected to be packed to capacity. Juvenile members of seven subsidiary lodges in this city will attend the contests. No charge will be made for them. Adults will be charged 25c admission, which will entitle them to see all games, both on Saturday and Sunday.

Drawings made at a meeting held at the Home Office several weeks ago resulted in the following set-up for opening night. The strong Ranger club of Lodge 1, champions in 1936, will tackle the Arrowheads of lodge 2, now holding third place in the city league, will meet a mystery Chisholm quintet in the second game at 8 p. m. None of the fans at Ely know just what to expect from Chisholm, as the publicity gives no indication of the strength of the east range team. This should be a nip and tuck battle. The city league leading Hawkeyes of lodge 200, will meet a strong, fast passing and smooth working Gilbert and Tebes Koschak, J. C. and Stukel, Junior college center, are expected to be stronger than ever. Meanwhile, Gilbert is represented with a fine team of basket tossers, who have seen action on some of the best teams produced at Range schools. There are Billy Kern, Velcich, Pike, Spitznagle, and others who will seek the championship.

Chisholm—nobody knows, but one can be certain that a team of crack players will seek titular honors. A summary of team strength locally gives us the following data. Arrowheads are represented by a team of young cage performers, who are rapidly developing into shape.

Addition of veteran recruits have bolstered the Ranger squad, and have made them strong contenders to repeat their 1936 championship. (Rangers may win if Doc Zgonc doesn't go on a sit-down strike.)

Gophers have been on the ups and downs. After starting the season with five straight wins, the boys went into a tailspin, and lost three in a row before they came out of it to eke out a close 23-22 decision over the Arrowheads, which placed them back into the upper playoff berths. They are expected to be

Colorado Sunshine

Denver, Colo.—Colorado Sunshine Lodge, No. 201, SSCU, witnessed the peak attendance at its annual anniversary party and dance which was held at the Home of Slovene Societies, 4464 Washington St., on Saturday, Feb. 6. Refreshments were served throughout the evening, dancing was enjoyed by many, and the guests enjoyed some home-made Slovene "potica" and sausages.

Many new acquaintances were welcomed at the affair, which turned out to be such a great success. At this time the Colorado Sunshine Lodge wishes to express its sincere thanks to the guests for their attendance. Music was provided by the Cuba-Kokel Duet, who played some fine polkas and popular numbers.

Albin J. Petelin.

Waukegan SSCU Bowling

Waukegan, Ill.—St. Rochus Lodge, No. 94, SSCU, finally came through with a victory over the Waukege-Waugans. This victory was "sweet" for St. Rochus inasmuch as they had lost twice to the Waukege-Waugans. The match was a thriller all the way through. After the second game the losers of the series were leading by 31 pins, which was all wiped out in the last game when St. Rochus came through to win the match by 47 pins.

I wonder where that quart bottle of whisky came from? It didn't last long, but it did stimulate the bowlers to greater hilarity.

The Waukege-Waugans and St. Rochus were under the impression that all the wild cheering that broke out once in a while was appreciation for their efforts. But came a rude awakening. They found out that all the shouting was for the Yannigans and the Executives of the Rochus old-timers. What a match. What fun. A. Kobal started his first game with a strike, and what screaming and cheering was let loose. You should have seen the happy smile on Kobal's face. In fact, the whole crowd was in a holiday mood. The Yannigans won this match. V. Gasar was high with a 466 series.

Odds and Ends

M. Zupenc, athletic supervisor, was happy over the bowling games, enthusiasm displayed by the bowlers and the satisfied smiles of the spectators. Johnny Podobnic did not think much of the foul line, for he was over it half of the time. Jack Strazer's hook was running away all the time, as was Matt Ogrin's. The southpaw, F. Belec Sr., couldn't control his hook either. What was John Jelovsek doing with a measly 430 score? He's usually much better. Was Mollie ever thrilled. Tsk! Tsk! Mollie wondered why the women cheered J. Petrovic so loudly. Louis Rode was on the sidelines looking on. Still out with a sore back.

More and bigger such affairs for the future. Everybody seemed to be having a good time. After all, that's one of the aims of the SSCU, to strive

BRIEFS

Supreme President Paul Bartel of Waukegan, Ill., is recuperating from blood poisoning which set in on his right cheek, the result of a piece of flying hot metal that struck his face while at work. The accident occurred on Saturday, Feb. 13, and, according to the latest report, the supreme president of our Union is still confined to his home.

Six lodges in the Iron Range will compete for the Minnesota SSCU state basketball championship in the tournament to be held Saturday and Sunday, Feb. 27 and 28. Admission to the tournament, which will take place at the Memorial High School gym of Ely, Minn., is 25 cents for the series. Juvenile members with proper credentials from lodge secretaries will be admitted free. The following SSCU lodges will participate in the tournament: No. 30 of Chisholm, No. 192 of Gilbert, Nos. 1, 2, 184 and 200 of Ely.

The third annual national SSCU open tenpin tournament will take place on Sunday, April 25, at Cleveland. Entry blanks together with a letter of explanation will be forwarded to various athletic supervisors of such SSCU lodges who have participated in the two previous annual tournaments. Other lodges who expect to enter the tournament for the first time this year are requested to write to the Nova Doba for entry blanks. Three events will be included: Team, double and single, for both men and women. Entry fee shall be \$1.00 for each event per person.

Louis Belle, well-known tenor in the Cleveland Slovene musical circles, will present a concert on Sunday, March 7, in the Slovene National Home.

National SSCU Athletic Board

- Editor's Note: The following list of athletic supervisors is incomplete and more are to be added as lodge secretaries make their reports.
- MINNESOTA
    - Joseph Kovach, 342 E. Sheridan St., Ely, Minn., Lodge No. 1.
    - Stan Pechaver, 648 E. Camp St., Ely, Minn., Lodge No. 2.
    - Joseph Sayovetz, 738 E. Camp St., Ely, Minn., Lodge No. 184.
    - Anton Zaverl, R. 1, Box 68, Ely, Minn., Lodge No. 200.
  - PENNSYLVANIA
    - Frank F. Fezdirc, 427 Schuykill Ave., Reading, Pa., Lodge No. 61.
    - L. P. Boberg, 5414 Carnegie Ave., Pittsburgh, Pa., Lodge No. 196.
    - Louis Polaski, Jr., 504 Giffin Ave., Canonsburg, Pa., Lodge No. 205.
    - Theodore Kulkich, Box 42, Export, Pa., Lodge No. 218.
    - Joseph Yearn, R. D. No. 1, Turtle Creek, Center, Pa., Lodge No. 221.
    - Stan Progar, 400 Center St., Springdale, Pa., Lodge No. 228.
  - OHIO
    - Frank Jancar, Jr., 1686 E. 32d St., Lorain, O., Lodge No. 6.
    - Frank Drobnic, 1117 E. 64th St., Cleveland, O., Lodge No. 180.
    - George Kovich, 19621 Shelton Ave., Cleveland, O., Lodge No. 186.
    - Joe Struna, 1190 E. 61st St., Suite 2, Cleveland, O., Lodge No. 188.
    - Frank E. Glavic, 26 Prospect St., Struthers, O., Lodge No. 229.
  - NEW YORK
    - Henry Zuzek, Broadway Rd., Gowanda, N. Y., Lodge No. 222.
  - ILLINOIS
    - Martin Zupenc, 1024 Park Ave., North Chicago, Ill., Lodge No. 94.
    - Louis Rode, Waukegan, Ill., Lodge No. 193.
  - WEST VIRGINIA
    - Frank Sluger, Box 428, Thomas, West Virginia, Lodge No. 106.

National Board of Social Activities

Lucille J. Jevitz, 1219 Oakland Ave., Joliet, Ill., Lodge No. 66.

Basketball

Ely, Minn.—The faltering Gopher basketball team stopped a three-game losing streak by edging out a hard fighting Arrowhead quintet, 24 to 23, in the high school gym. The Gophers led from the start and headed into the fourth period with a commanding 22 to 10 lead. Then something happened. Sparks missed fire as the Arrowheads started a rally which netted them 13 points to come within a lone marker of victory and upset. Meantime Gophers connected with only one field goal to win by the close margin of 24 to 23. It was a close call for the team that occupies third place in the city league.

After winning five straight games, the Gophers went into a three-game slump. In successive tilts they lost to the Italians, Rangers and Hawkeyes. An early season defeat was avenged by Hawkeyes of Lodge No. 200 in the opening game of the second half.

Meantime Hawkeyes crept from behind with successive wins to take the remainder of games in the first half to sail into a tie for first place with the strong Italian team. Rangers of Lodge No. 1 are in a tie for fourth place, while Arrowheads, Lodge No. 184, occupy one of the cellar positions, having only one victory to their credit.

Upon completion of series games a final tournament will be held to decide the city championship, and one of the SSCU teams seems like the tops.

Stan Pechaver, No. 2, SSCU.

Ramblers News

Center, Pa.—The member who mentioned in the Nova Doba that the Center Ramblers are dead will be happy to note that we are very much alive; especially the girls. But they are not very good broadcasters. We had a series of games with Westinghouse and Sokol girls, winning one and losing one. We bowled the Export girls, who really are fine bowlers, and we happened to be the lucky ones, winning by some 100 pins. Anyone wishing to book match games with us please get in touch with the Center Ramblers.

On Feb. 19 we played a match game with the Export girls, and our team finished ahead, 1758 to 1628. Let's keep it up, girls, and see if we can bring home the SSCU plaque at the third annual duckpin tournament. Below are the scores:

RAMBLERS		
Smitty	107	102 77
Pebbles	72	126 116
Fritz	80	92 97
Bertha	81	69 97
Frances	92	128 134
EXPORT		
Vic	94	93 110
Libby	92	86 104
Vio	101	104 85
Della	70	77 —
Vio	—	— 82
Mary	66	— —
Peg	—	71 83
Anne	100	110 100

We wish our president, Paul Oblock, who is also the second supreme vice president, a speedy recovery. He is recuperating from an operation.

Frances P. Mozina, Rec. Sec'y, No. 221, SSCU.

Nova Doba Moves

Beginning with March 1, 1937 the office of Nova Doba will be located at its new headquarters, 6233 St. Clair Ave., Cleveland, O. All members, particularly lodge officers and contributors, are kindly requested to make a mental note of the change in address.

The supreme board at its annual session awarded the bid for publication of Nova Doba to the American-Yugoslav Printing Co. The contract calls for publication from March 1, 1937 through December 31, 1940.

Moving days are a nuisance at best. They involve a disruption of the daily routine. The editorial staff of Nova Doba undoubtedly will be confronted with temporary misplacement of important papers at the new office. Moving desks, files, records, etc. are bound to create confusion for the first week or two, as so many mortals who have had a speaking acquaintance with the moving van will readily testify.

The Nova Doba, of course, will be issued as usual without any interruption. Contributors are again requested to keep in mind the regular Monday afternoon deadline, and it would be well to mail that delayed article a day or two sooner to take care of any possible delay because of the change in headquarters.

Again, we repeat the new address, and all contributing articles and correspondence in general with the official organ should be mailed to:

Nova Doba
6233 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

Clevelanders Travel to Gowanda for Interlodge Bowling

Cleveland, O.—Saturday afternoon some twenty Clevelanders will travel by machines to Gowanda, N. Y., home of the Pathfinders, No. 222, of our SSCU to take in a week-end of activities, which will include a party Saturday night and a bowling match Sunday afternoon.

A word of information to the Gowanda Pathfinders. The Cleveland SSCU All-Star team will be composed of the following members: Mikey Krall (the speed-ball artist), Frank Sluga (kaj se boš jezil), Charley Wohlgenuth (a new member who has his record a 293 game), Al Jelercic (money bowler), Adolph Perdan (the roundhouse hook bowler), and last but not the least, Patsy Krall (who has already demonstrated in Gowanda on two previous occasions in intercity match games series just how good he is).

I'm slapping together this article (if I may call it such) at the desk of my pal, Frank Sodnikar, at the office of Enakopravnost, the people who will publish our Nova Doba after this issue. What a place. At the present time I'm being entertained by recorded music from an automobile and the piece is one of my favorites (That Little Girl of Mine).

In the group to travel this week-end will be two of the best weaker(?) sex bowlers of our SSCU league, referring to Mrs. Jelercic and Mrs. Perdan. It may be possible that a match game series could be arranged between the cream of feminine crop of our local SSCU against the Strauss sisters.

To the Clevelanders who are driving to Gowanda and who have never been there before: Take U. S. 20 to Fredonia, N. Y., and turn to the right on Route 39, which is about three miles east of the forementioned town. Route 39 will take you right into Gowanda, into the business section of the city. Go through it and turn to the right just before you come to the bridge and bear to the road on the left, go over the railroad tracks and the first building to your left is the Slovenski Dom

(on Palmer St.). All Clevelanders will meet there.

Another announcement I have been asked to make is that those who are driving are requested to meet (if possible) at 2 p. m. Saturday S. T. (Slovene time) in front of the Slovene Workmen's Home at 15513 Waterloo Rd.

To the committee in charge of the match games series: If possible, start the game at 1 p. m. as the fellows want to head for Cleveland early Sunday evening, and they would like to wind up with a good old-fashioned Slovene farewell at the Slovene Home before parting for Cleveland.

In closing, I believe I speak the truth when I say to my Cleveland friends that the Gowanda Pathfinders will show you, one and all, one grand time, and am willing to wager that those of you who have never been there before will regret leaving there Sunday night. Those who had the pleasure of being there before know what is in store for them, and for that reason are happy to have the pleasure of visiting our sister and brother members of our grand SSCU in Gowanda, N. Y., again.

Frank Drobnic, Athl. Supvr., No. 180, SSCU.

P. S. To Mrs. Jelercic and Mrs. Perdan: Don't bowl against Miss Mish Strauss in singles as she is the young lady who walked away with most of the medals in the ladies' division at the last SSCU bowling tournament in Waukegan, Ill. Girls, take this tip, Mish is tough to beat on a bowling alley.

Schedule of Interlodge League Basketball

Wednesday, Feb. 24
Pioneers vs. Buckeyes.
Washingtons vs. Serbians.
Clairwoods vs. St. Josephs.
Socas, Spartans, bye.

Ouch!

"Honey, I'm knee-deep in love with you."
"All right, I'll put you on my wading list."

Announcement

Pittsburgh, Pa.—Our Union will sponsor its third annual national duckpin tournament in Pittsburgh on Sunday, April 11. The rules will be published soon. They will be about the same as at the two previous tournaments, with this exception: This year anyone need be a member only thirty (30) days instead of sixty (60) days, as in the past, since the sports activities of our Union are not an end in themselves, but rather only intended as a means to an end—an added attraction to gain new members. It was with this thought in mind that the tournament committee decided to cut the time limit. This gives all you members a chance to

get some new members and they will be eligible to bowl in this tournament. You may have some friends who are good bowlers and are not members; get after them and help your lodge's chance to "cop" the prizes; and don't forget that the Union has increased the awards for securing new members, as you can see elsewhere in the Nova Doba. Don't miss this opportunity to increase your lodge's enrollment.

The prizes will be bigger than last year. This is a break for the ladies since their prizes are greatly increased. Further information will appear in subsequent issues of Nova Doba.

Remember April 11, at Pittsburgh. Make plans to be there. L. P. Boberg. Tournament Chairman.

Waukegan SSCU Bowling

(Continued from page 3) for finer and cleaner sportsmanship, and to bring the members closer together.

WAUKEE-WAUGANS
Mollie 184 139 141
Strazer 128 160 131
Podobnic 142 155 133
Belec 143 174 172
F. Zupec 165 186 174

ST. ROCHUS
M. Zupec 169 143 157
Dirjac 143 170 148
F. Mishek 162 143 153
F. Stanonik 137 148 181
J. Petrovic 139 191 190

YANNIGANS
A. Primc 131 121 126
J. Tercek 103 120 108
V. Gosar 171 151 144
M. Ogrin 128 145 146
F. Zorc 128 101 147

ST. ROCHUS EXECUTIVES
A. Kobal 82 90 84
M. Jereb 66 74 87
F. Jelovsek 146 140 144
F. Belec Sr. 124 105 101
A. Stanonik 148 134 131

Totals 566 543 547
Frank Belec, No. 193, SSCU.

FACTS

They had a soldiers' "bonus" march on the seat of government—then Philadelphia—in June, 1783.

Companies representing one-sixth of the railway mileage in this country are insolvent.

Three of every ten babies born in Kentucky during 1934 were born to parents on relief rolls.

In early New England days young men and women used the "courting stick" (an eight-foot hollow stick one inch in diameter which was fitted with mouth and ear pieces for secret conversation while sitting on opposite sides of the fireplace in the presence of the family) frequently.

More than 50 per cent of the boys and girls of high school age in this country are now in school.

If you are an "average" consumer you will consume 60 yards of cotton goods, of one sort or another, during this year.

More than 60 foreign countries can be reached from Washington by telephone.

Ours Too!

"Rheumatism," said the doctor, "causes a man to imagine that his joints are very much larger than they actually are." "I know," explained Mrs. Smith, "our butcher has it."

Santa Fe Magazine.

Cardinals

Struthers, O.—What happened to our members at the last meeting? Did they forget to attend? Members, please reserve the next meeting night and be on hand, for it shall be very important. Included in the discussions will be plans for our dance which is scheduled to take place on April 24. Members of Cardinals Lodge and friends wish Joseph DeLost a speedy recovery. He recently underwent a serious operation. Rose Slabe.

Cleveland SSCU Bowling

Cleveland, O.—With Walter Guzik amassing a total of 612 pins for games of 205, 226 and 181, the Happy-Go-Luckies gained three games at the expense of the Indians. The league leading Colorado Sunshines made it two out of three from the National Stars. A. Sluga was high with 214, while Sylvia Jelercic bowled consistent games of 150, 151 and 150. M. Skufca of the National Stars came through with a 210 game. Cardinals dropped two to the Arrowheads, taking the final stanza for their only win. Pathfinders came through with two wins and one defeat at the hands of Pittsburghers.

Below are the box scores:

INDIANS
G. Kovitch Bl. . . 140 140 140
J. Merhar 112 124 161
J. Laurich 160 180 132
E. Delly 164 165 173
C. Mandel 144 162 169

Totals 720 771 775

HAPPY-GO-LUCKIES

W. Guzik 205 226 181
A. Jelercic 170 180 162
F. Zupancic 93 117 148
E. Rupert 163 165 176

Totals 793 848 824

COLO. SUNSHINES

C. Laurich 182 164 194
F. Sluga 174 170 166
J. Champa 156 175 173
A. Vidmar 196 186 181
A. Sluga 214 183 172

Totals 922 878 886

NATIONAL STARS

S. Jelercic 150 151 150
C. Stucin 80 135 123
M. Skufca 125 120 135
Blind 105 105 105
Blind 105 105 105
Handicap 232 232 232

Totals 797 938 850

ARROWHEADS

M. Pridan 137 139 154
E. Stucin 96 151 170
R. Bogolin 85 132 112
A. Yurkovich 96 96 92
A. Guzik 171 145 152
Handicap 160 160 160

Totals 745 823 840

CARDINALS

J. Lunka 156 135 176
A. Debeljak 149 190 167
W. Krall 133 172 175
J. Glavic 157 154 192
R. Jelercic Bl. . . 140 140 140

Totals 735 791 850

PATHFINDERS

F. Drobnic 161 150 146
J. Koren 145 126 126
M. Molk Bl. 140 140 140
V. Drobnic 125 125 167
P. Krall 128 137 179
Handicap 45 45 45

Totals 744 724 803

PITTSBURGHERS

M. Krall 145 154 179
B. Rupert 132 158 136
A. Perdan 159 137 171
C. Wohlgemuth . . 131 166 169
F. Jankovich 155 181 131

Totals 722 796 786

Beautiful Yugoslav Mountains

The oldest Latin, Greek and Arab writers who traveled in the Balkans through those districts that are now Yugoslavia have spoken wonderingly of their tremendous mountains and forests.

One of them, the Byzantine writer Gregory who was sent as an ambassador of the Byzantine Emperor Andronicus to the court of the Serbian King Stefan Dečanski in the first half of the 14th century, has left a fine description which has happily been preserved. He had been sent to find King Stefan at Skoplje and in order to get there had to pass through many extensive forests which he describes with awe and respect.

"We entered," he writes, "in one place a thick and almost impenetrable forest, full of hills and ravines. We could see the dark shapes of the mountains around in the dark night and their summits so obscured the sky that we could not even use the stars as guides. Our attendants paid not the least attention to these dangers which so daunted us and began to sing tragic songs, celebrating heroes of whom we had heard, although we had not seen them. The hills and valleys around, as if alive, caught up their voices and tossed them from one slope to another so that we could never surely determine whence came the song and whence the answering echo. About half way through we were surprised by the appearance of men dressed in black who greeted us hospitably and friendly in their own tongue." Gregory later goes on to say that these men in black were forest rangers and guardians of the roads, so that his embassy always proceeded in safety.

This quotation, dating from the 14th century, truly describes some of the characteristics of the Yugoslav mountains.

Mountain Grandeur
Forests and mountains comprise more than a third of the total area of Yugoslavia. They stretch from the Alps and the Karavanka range via the Dinaric ranges and Montenegro to the spurs of the Rhodope and Balkan ranges. They begin at Triglav, nearly nine thousand feet high, and end at Perister on the Greek frontier, which is lower by only some six hundred feet. They vary greatly both in climate and in geographical formation.

Mountaineering in Slovenia, among the magnificent Yugoslav Alps, began to develop long before the Great War, so that now all the forest paths, every climb and every summit has been carefully charted for the assistance of tourist-mountaineers. Take, for example, the awe-inspiring peak of Triglav, one of the most difficult climbs. This is now possible from two sides: from the north-east via Planica and from the south via Bohinjska Bistrica and Bled, both comfortable and well-known summer resorts. The healthy Alpine air, the thick pine forests and the fertile valleys through which one can travel effortlessly for hours, followed by sun-bathing on the heights or a plunge into one of the mountain lakes whose waters shine like the clearest crystal, all combine to make up the charm of these wonderful mountains. And when one at last comes to the summit, there are well-built mountain shelters where the tourist can always find a comfortable bed and abundant and excellent food at prices that will astonish him by their moderation.

Mountain Grandeur
Forests and mountains comprise more than a third of the total area of Yugoslavia. They stretch from the Alps and the Karavanka range via the Dinaric ranges and Montenegro to the spurs of the Rhodope and Balkan ranges. They begin at Triglav, nearly nine thousand feet high, and end at Perister on the Greek frontier, which is lower by only some six hundred feet. They vary greatly both in climate and in geographical formation.

Mountaineering in Slovenia, among the magnificent Yugoslav Alps, began to develop long before the Great War, so that now all the forest paths, every climb and every summit has been carefully charted for the assistance of tourist-mountaineers. Take, for example, the awe-inspiring peak of Triglav, one of the most difficult climbs. This is now possible from two sides: from the north-east via Planica and from the south via Bohinjska Bistrica and Bled, both comfortable and well-known summer resorts. The healthy Alpine air, the thick pine forests and the fertile valleys through which one can travel effortlessly for hours, followed by sun-bathing on the heights or a plunge into one of the mountain lakes whose waters shine like the clearest crystal, all combine to make up the charm of these wonderful mountains. And when one at last comes to the summit, there are well-built mountain shelters where the tourist can always find a comfortable bed and abundant and excellent food at prices that will astonish him by their moderation.

This part of Yugoslavia is also famous for its summer resorts, well known both at home and abroad, such as Bled, Bohinj, Kranjska Gora, Mojstrana, Jezersko, Pohorje, Kamnik, Dobrna and many others.

Wonder Lakes

Now let us leave the Yugoslav Alps and go deeper into the interior of Yugoslavia. From Ljubljana we go south by fast and comfortable express train to a new forest belt, with great mountains, not so high as the Julian Alps, it is true, but nevertheless with many attractions for the tourist. From Karlovac, where the forest belt begins, to Fužina, where it ends, there is a mild and pleasant climate, a blend of the Mediterranean and Alpine climates rarely to be found elsewhere. There lie the well-known mountain summer resorts of Delnica, Srpska Moravica, Ravna Gora, Skrad and Vrbasko, from any one of which one can enter the mountain district of the Gorski Kotar where well arranged mountaineering shelters are frequent. And thence to the Lakes of Plitvice, one of the greatest natural wonders of the world, where a chain of 17 lakes set among the mountains pour one into the other by innumerable waterfalls.

From Sušak on the Adriatic coast, the greatest port of Yugoslavia, the Velebit range stretches southward along the coast for more than eighty kilometers. Much of it is forest covered, the climate is mild, the roads good. In its enchanted depths, according to legend, was born the fairy Velebit, a siren of the forests, a goddess whose caprice might turn either to good or evil. Further south still, along the coast near Split, is the mountain massif of Mosor and south of that again the mighty Biokovo, from whose summit one can enjoy one of the most magnificent views of the Adriatic and its many islands that can possibly be imagined.

Mountain Grandeur
Forests and mountains comprise more than a third of the total area of Yugoslavia. They stretch from the Alps and the Karavanka range via the Dinaric ranges and Montenegro to the spurs of the Rhodope and Balkan ranges. They begin at Triglav, nearly nine thousand feet high, and end at Perister on the Greek frontier, which is lower by only some six hundred feet. They vary greatly both in climate and in geographical formation.

Beech Forests
Here the line of the mountains leaves the shore and goes inland to join the main chain of the Dinaric Alps which stretch down to Lovćen, the "Black Mountain" of Montenegro and thence on to the Yugoslav-Albanian frontier. Lovćen itself, that proud guardian of the Adriatic, is covered to a large extent by thick forests of beech. The climate of these mountains, because of the proximity of the sea, is milder than that of the continental ranges.

Now we plunge into the heart of the Balkan, into that tremendous mountain chain that begins with the Dinaric Alps and ends only on the farther side of the Balkan Peninsula, a thousand kilometers away. These mountain ranges, once the refuge and the nursery of Balkan chivalry and the guardians of national tradition, are now becoming more and more accessible to tourists. Their many rich and varied forests, full of springs and torrents, are rich in holiday possibilities. Tourism is developing little by little; comfortable mountain shelters are no rarity and where they are still lacking, their place is taken by the natural and spontaneous hospitality of the inhabitants. The best known and most up-to-date summer resorts among these mountains are Jajce, Bihać, Pale, Stambulčić, Kiseljak, Kobiljača, Han Pijesak, Divčibari, Zlatibor and around the Lake of Ohrid. The great summits and ranges of Vitorog, Jrenj, Romanija, Trebević, Velež, Durmitor, Sara and Rugovo are to a great extent already

Blood and Battle Field

A World War Chronicle BY IVAN MATIČIĆ From the Slovene by VALENTINE OREHEK

(Continuation)

The two leave me and I resume my seat at the row of instruments installed beside the hut that is reserved for the staff. The incoming messages reveal that the infantry has nothing eventful to report, but that the artillery continues very active. The firing in the enemy lines is increasing and their shells fall ever closer. Far down the line the company's ammunition dump is stacked against an escarpment. A shell bursts in its midst and the earth far about shakes in the grip of a series of explosions that leave the air full of flying debris.

This latest calamity breaks all save my connection with the regiment. My electric light, though, is demolished and I am left in darkness. The enemy is operating with high trajectory howitzers that drop their charges almost perpendicularly along our defenses. A strong inclination to desert my post almost masters me, for I am certain that doom hovers near.

The hours drag. It is almost 3 and I am on the verge of dispatching my report when there is a clap like that of thunder. A violent force flings me crashing into my instruments. When I come to, I find myself half-buried in a heap of sand and gravel. I am next conscious of a child's cry that gives me a start by virtue of its incongruity in this place. Some distance away a slight little man whom I recognize as one Stor springs up from the ground where he has been thrown and dashes away. I follow after him into the kaverna, where the sanitary officers are already busy preparing to receive the wounded. Here I come in time to join myself to a rescue party. As we pass the officers' barracks the childish voice that startled me comes from one of the huts. The lights here have all been extinguished by the blasts and we flash our torches into one of the dark interiors. Within, amid the wreckage and disorder, Adjutant Kolmajer and Scherling, an officer of the pioneers, are writhing in agony on their debris-littered beds. Their voices are strangely altered. A little apart from them Lieut. Col. Montjoi sits slumped over in his bed holding his streaming head. All three are taken up and carried to the kaverna, where I leave them to look after my instruments.

When I return, the lieutenant is lying on the ground. The lieutenant-colonel stands leaning against the earthen wall absorbed in thought. My gaze returns to Kolmajer and I view that person maliciously. Thank goodness, the beast has got it so badly that he won't get out of the hospital for a long time. When I draw closer I retract my impulsive thought and all my withheld sympathy and more got out to him. His chest is battered and a great chunk of iron bristles from the wound which is overflowing with a pale watery blood, drenching him and everything near. His face has assumed a livid pallor and his eyes are glazed. He turns his head and his dying eyes find mine. I can't stand the mute appeal reflected therein and lower mine the while my heart constricts and pains me. At that moment I pity him as much as I have ever pitied anyone, and all the hatred I have felt for him drops away like a cloak. The man must be suffering horribly; and then we have known each other from the first Doberdob nights. I look at him again and observe the tenacity that has begun to possess his frame. At intervals he is seized by spasmodic gasps when he retches and brings up blood. A sanitary officer lifts his head to ease him, and Sfiligoj, a surgeon, effects a temporary dressing for his mangled breast.

Beside him Scherling, a lieutenant of the engineering corps, lies cursing and abusing those who strive to aid him. Both his legs are crushed, the injury extending upward to the groin. Never before nor after have I heard such cries. His eyes stand out and stringy phlegm flutters from his mouth at every gasp. He swings his arms from side to side, dashing them upon the ground and eluding all efforts to restrain them. His breath whistles sharply between parched lips. He fastens his burning eyes upon the lieutenant-colonel and grinds, "You are to blame for this! Why didn't you let us go into the kaverna? Why didn't you, ha? Why didn't you! Shame on you, old man!"

The lieutenant-colonel does not look up at the accusation, but continues to rock his bloody head in his hands. The dying man then turns to me and asks feverishly, "Can you get a through connection to the emperor?" I shake my head negatively, but he follows up his query by asking for Borojević. When I tell him that this, too, is impossible and overmastering rage plunges him into a scathing invective against the rulers and the prevailing order. "You dog of an emperor... you rotter... you wastrel... you dirty cur, who doesn't even

accessible. There are many mountain shelters and refuges and their number is increasing year by year.—South Slav Herald.

know why he began this cursed war! You filthy worthless ministers, marshals and generals! You swine, who fatten and gad in Baden, Vienna and Maribor, while we die here for you! Answer me, was all this necessary? A thousand pities you can't connect me, boy, for it will never be possible for me to tell them hereafter. Come here you swine, and view the shambles you have made! Oh, you damned scoundrels! Come here, here, where you'll see innocent men die, men whom you have steadily driven to death! Come here and see them torn and mangled! Let them come here and they'll earn their gold and silver awards!... Ha-ha... fields of honor and glory... ha-ha-ha-ha! and we all torn to pieces. Don't look so fierce, Podpolkovnik, you can't scare me. Do you possibly think for a moment that I still fear anyone? I don't give a damn for you, the emperor or the devil!

"Look, all of you, and witness how young we two are and we must go down into the grave... young men to the grave..." he sobbed. "Oh, my life... blasted... how quick it is leaving me... the grave... so cold... so poisonous... oh, how I want to live... to live... May the emperor be damned to the deepest hell, may all those who have murdered us be damned!"

Kolmajer's last cries wind themselves from his tortured lips like a sob... so pleading... so dying.

"Durst"... his head sags and he is gone. Scherling turns to him with an expression almost stupid working on his face. "Kolmajer... listen... are you dying? No! No!... don't go yet, wait for me... we'll go together... let us rot together," hysterically, "Kill me... bah, you yhenas who have murdered us!" he is aware of us, "Out! All of you, every last one of you!... We want to be alone... we have our little talk yet... before the grave covers us."

"Kolmajer... do you hear me?... wait just a little while," coaxingly. "Haven't we been friends? There are a lot of little things we have to talk about yet, haven't we?... You don't answer..." A sanitary officer approaches him, "Away! Don't touch me! Oh, why don't you kill me... Get out! Don't any of you dare touch my legs! I'll tear him to shreds who tries it!"

(To Be Continued)

The air you breathe during a day weighs more than the food you eat in the same length of time.

Man blames Fate for other accidents but feels personally responsible when he makes a hole in one.

When a man's wife gets so she can read him like a book, it's time for him to turn over a new leaf.

Probably Was a Rhinoceros
Adam and Eve were naming the animals of the earth when along comes a rhinoceros.

Adam: What shall we call this one?
Eve: Let's call it a rhinoceros.

Adam: But why a rhinoceros?
Eve: Well, because it looks more like a rhinoceros than anything we've named yet.—V. P. I. Skipper.

And then there is this apocryphal note from a German to his friend abroad.
Dear Sidney:

We have a marvelous life under Hitler. Not the hair of a head of a Jew had been harmed. Atrocities stories abroad are lies.

Your friend, Abe.
P. S.: Uncle Max, who expressed the opposite opinion, was buried last week.—Wolf Magazine of Letters.

HERNIA (RUPTURE CLINIC) NO SURGERY USED
Following conditions also will be treated at this clinic: Varicose veins, hydrocele, fistula, fissure, hemorrhoids and varicose. Examination and diagnosis FREE!
DR. M. A. BRANDON
428 Broadway Bldg. Lorain, O.
Clinics are held at Carter Hotel at Cleveland, O. (every Wednesday afternoon) and at the office of Dr. E. Benedict, 1205 1/2 N. High St., Columbus, O. (Adm.)

Priporočila predsednika porotnega odbora

Na glavni porotni odbor se je obrnilo več društev naše Jednote in tudi posamezni v zadevi zbiranja denarne pomoči po civilni vojni prizadetim Špancem. Ravno tako glede Lewisovega organiziranega delavstva v industrijske unije (Committee for Industrial Organization). Nekatera naša društva se hočejo udeleževati pri prvom omenjeni in pri drugi omenjeni akciji, pa niso gotova, da li bi bilo to v skladu z našimi pravili. V glasilu od dne 20. januarja 1937 je že bilo povedano, da kar se tiče pošiljanja denarja na Španjo, se lahko smatra za podpiranje ene ali druge tamkajšnje stranke, kar je seveda proti pravilom naše Jednote. Naši Jednoti je namreč dobro znano, da se med našim narodom zbira sklad za pomoč nesrečnikom v Španiji, ali obenem ji je pa tudi znano, da nabiralci uradno naznanjajo, da se bo dotični sklad porabil samo za tiste, ki trpe vesed Francovega, Mussolinijevega in Hitlerjevega fašizma, torej za gotovo stranko in politično stranko. Jednoti je tudi znano, da imata obe stranki tam puške, bombe, plin in druge morilne orožje, s katerim se mori ne samo bojevnike, ampak tudi nedolžne otroke, matere in stare ljudi in uničuje njih lastnino na obeh straneh. Civilna vojna ni boj naroda proti narodu. Ni branitev lastne dežele in domov, naroda. Civilne vojne, in sedanja na Španskem je ena, so povzročene vesled nasprotujočih si političnih strank, nasprotujočih si mišljenj v lastni deželi, in ker se ne morejo zlepa domeniti, zgrabijo za orožje, da na tak način uveljavijo njih principe in njih obliko vlade. Je pa naša Jednota morda proti človekoljubnemu delu in hoče morda ukazati, da se ne bi smelo od strani našega članstva pomagati za hrano, obleko in streho nesrečnim gladnim bojnikom, ostarelim ljudem in nedolžnim otrokom tam? Nikakor ne! Vse, kar zahteva naša Jednota, je, da ne delamo razlike, ker princip naše Jednote je: "Pomagaj tistemu, kdor potrebuje pomoči, ne glede na njegovo narodnost, versko prepričanje ali politično prepričanje."

Ta zlati in pravični princip, s katerim se ne morejo ponasati vse naše druge slovenske bratske organizacije, je edino in pravo samaritanstvo in na isto smo lahko ponosni vsi bratje in sestre naše Jednote. Noben pri naši Jednoti, ne društva ne posamezniki, ne samo da ne bodo kršili pravil, ako pomagajo na tak način nesrečnikom na Španskem, ampak bodo celo izpolnjevali željo naše matere Jednote. Imamo več nepristranskih organizacij, ki opravljajo tako delo usmiljenja, ali najbolj zanesljiva in najbolj nepristranska se mi pa zdijo organizacija Rdečega križa (Red Cross) Ameriški rdeči križ, katerega predsednik je naš predsednik Franklin D. Roosevelt, poroča v uradnem glasilu The Red Cross Courier, meseca februarja 1937 na strani 19 med drugim tudi to: — "Trpljenje, pomanjkanje in zapuščenost otrok v po vojni opustošeni Španiji je vzbudilo simpatije Ameriškega mladinskega rdečega križa, kateri je daroval \$1,000 iz Narodnega mladinskega sklada, in katera vsota se bo porabila za nakup hrane in obleke. Kot v vseh drugih slučajih pomoči Rdečega križa Španiji, bo tudi ta vsota enakomerno razdeljena med nasprotujoče si pokrajine. Ne glede na to, da Ameriški rdeči križ ni povzel nikake akcije za zbiranje sklada za pomoč Španiji, je Narodni glavni urad vseeno sklenil porabiti 36

tisoč dolarjev za to svrhu. Od te vsote se je poslalo \$10,000 Mednarodnemu odboru Rdečega križa, ostalo pa se je rezerviralo, da se porabi za izselitev in repatriacijo naših (ameriških) državljanov. Vsi prostovoljni prispevki pa, ki se izročijo lokalnim postajam Rdečega križa ali ako so poslani na glavni urad za pomoč Španiji, bodo poslani Mednarodnemu odboru, kateri sedaj uspešno deluje v Španiji, in kateri ima urade v središčih, kontroliranih po vladi, in v onih, pod kontrolo vstajih nacionalistov."

Kar se pa tiče sodelovanja društev pri organizaciji C. I. O., je pa že povedal glavni odbor na svoji seji ta mesec. K sklepu gl. odbora imam se dodati jaz to, da se je gl. porotni odbor pred časom že bavil s slično zadevo. Na zapadu so bili člani društva organizirani v U. M. W. of A. Ni pa bila ta unija vsem po volji, (kot ni po volji vsem sedaj A. F. of L., in gredo v takozvano Lewisovo organizacijo). Ustanovili so Western Miners Union, češ, da prva ni bila zadosti progresivna itd. Člani so delali na podlagi še nepotečene pogodbe, člani nove pa so šli na štrajk. Velika večina pri društvu je pristopila v novo unijo in, ker so bili uradniki društva člani prve, so jih enostavno odstavili iz uradov. Dogodilo se je celo to, da so delavci šli proti delavcu, naši lastni bratje proti lastnim bratom celo z crožjem, s puškami. Delavsko vprašanje še z daleka ni rešeno tukaj. Kdo ga bo rešil, kaktera delavska unija bo imela največ uspeha pri tem, je za enkrat še vprašanje. Ravno sedaj, ko najbolj krvavo potrebujemo skupnosti, smo delavce razdeljeni na dve strani. Kot zasebnik sem 100% za C. I. O., nikakor pa ne bi priporočal, da bi se mi člani ali društva uradno vtikali v taka vprašanja. Obenem pa se mi zdi primerno in celo potrebno, da se potem našega glasilu v obliki dopisov tudi taka vprašanja razmotrivajo. Ta moj dopis naj služi za odgovor vsem, ki so se obrnili na gl. porotni odbor v zgoraj omenjenih zadevah.

Anton Okolish,
preds. gl. porot. odb. JSKJ.

DOPISI

S. pota.
Glas slovenskega petja in godbe sega daleč. Te dni sem prejel pismo rojaka J. Brenčeta iz Mill Iron, Mont., v katerem izraža željo, da bi mu postal podatke od radio oddajne postaje v Hibbingu, Minnesota, namreč čas kdaj igra Franka Smoltza orkester in kdaj pojejo slovenske dekleta Baraga, Praznik, Sheplove itd. Seveda sem mu drage volje sporočil te podatke.

Ko sem se pred kratkim za malo časa mudil na Elyu, sem videl, da živahno grade novo poslopje, takozvano County Building. Tam imajo zdaj tudi precej veliko in moderno gledališče. Mesto se širi, kar posebno jaz opazim, ker poznam mesto že desetletja. Mestni Tower in Ely imata to ugodnost, da rudniška družba ne more pričeti z odprtimi rudniki, zaradi trdih plasti rude, katero rabi za primestavanje mehkejši. Zato posebno Ely do bro napreduje. Ima veliko mestno hišo, bolnišnico in več lepih sol. V bližini je tudi poslopje oziroma glavni urad J. S. K. Jednote. Tam imajo tudi Jugoslovanski narodni dom z lepo knjižnico. Slovenci v mestu imajo razne trgovine, gostilne in obrti.

Matiija Pogorelc.
Finleyville, Pa.
Ne vem, kje bi začel, da bi bolj zadovoljil naše sosedne rojake, posebej pa še člane

društva sv. Franciška, št. 148 JSKJ. Najprej naj omenim, da je bilo na seji tega društva, katerega se je vršila 14. februarja, sklenjeno, da se na 17. aprila priredi društvena veselica. Ta veselica se bo vršila v S. N. Domu na Hackettu, Pa. Kaj več o tem bo še poročano.

Kar se tiče dela v tem okraju, je slabo. Dela se po dva ali tri dni v tednu, tako da je na najboljšem koncu zanič. Seveda, to ni nič novega, ker taka je že stara navada. Tisti pregovor, ki pravi, da potrpljenje je božja mast, da pa so reveži tisti, ki se morajo z njo mazati, je še vedno resničen.

Pred časom smo imeli v tej okolici velik sneg in po nekod je tudi bilo nekoliko povodnjij. Pa smo se nekod zbrali trije rojaki in se drug drugemu pritoževali zaradi pomanjkanja denarja. Eden je trdil, da je njegov denar pod snegom, drugi je za svojega sodil, da je pod vodo, jaz pa sem za svojega povedal, da je pod "slatom." Zdej se gre za to, kdo bo prej prišel do njega.

Frank Pernishek.

Sacramento, Cal.
"Spomlad se nam bliža tu v Californiji. S pomladjo pa se začnejo oglaševati ptički, zato ni čudno, da se je oglasil tudi Slavce. Precej časa me je vzele, da sem skoval ta dopis, zato upam, da ne bo zašel v uredniški koš.

Kot ptič se preseljujem iz kraja v kraj. Rad bi se večkrat ogledal v raznih krajev, pa se bojim uredniku Nove Dobe napravljati preveč dela. Vem, da so moji napisi pomanjkljivi in polni napak. Zato, če bi imeli napraviti uredniku preveč dela, naj jih kar pošlje v uredniški koš, pa mir besedi.

Rad bi nekoliko opisal Californijo, ki uživa sloves najlepše države v naši republiki. Na vzhodu si to državo predstavljajo kot polno oranž in pestrega cvetja, ki cvete poleti in pozimi. Država je seveda velika, po velikosti druga v naši Uniji, in vsled tega so klimatične razmere v državi vseh vrst. Mi tukaj v tem kraju ne vidimo v tem času cvetja. Zdi se mi, kot bi bil jaz edina roža, ki cvete pozimi v tem kraju, pa še tista trnjeve vrste, kakršne najdemo po pustinjah. Razmere so tu znatno boljše kot so bile pred par leti. Upam, da se bodo še zboljšale vsaj v toliko, da bo mogoče odpotovati tistim, ki tako želijo. V Californiji je namreč tisoče ljudi iz vzhodnih držav, ki bi se radi vrnili nazaj, pa vsled pomanjkanja zaslužka nimajo sredstev za to.

V okolici Sacramenta je v poletnem času precej dela, posebno kadar obratujejo tovarne za konzerviranje s polno paro. Delo v tovarnah konzerv je precej težko in včasih je treba delati dolge ure. Pravega reda v tem oziru ni; večsah je treba delati nepretrgoma 16 do 18 ur na dan, drugič pa je dela samo za par ur. Tako človek nikoli ne ve kdaj se bo vrnil z dela, zjutraj ali zvečer. Ko pa nastopi zima, smer pa vsi brez dela. Dela ni za dobiti, tudi če bi ga človek hotel kupiti. Ljudje bi morali biti ustvarjeni kakor medvedji, da bi lahko brez jedi prespali dolge zime v svojih brlogih.

Zima je v tem kraju precej hladna in mokra. Če bi kdo iz vzhodnih krajev prišel sem iskati gorkote in sonca, bi se zelo prevaril. Seveda jaz ne morem govoriti o vsej Californiji, ki je tisoč milj dolga, ter sega na sever do Oregona, na jug pa do Mehike. Mesto Sacramento je v severnem delu države. Poleti je sonce tu zelo toplo, pozimi ga pa malokdaj vidimo. Kdor bi ga hotel videti, bi se moral povzpeti nad

meгло in oblake. To je menda vzrok letalski neredi, o kateri so listi pred par tedni poročali. Novo letalo je bilo na prvi poti in, ko se je dvignilo nad oblake ter zagledalo sonce, mu je od veselja srce počilo. To pa je bilo slabo, kajti letalo je cmoknilo v zaliv San Francisco in potegnilo v hladni mokri grob s seboj pilota in vse potnike, skupaj enajst oseb. Eksperti se niso mogli zediniti, kaj je vzrok omenjeni nesreči, torej je moja domneva in razlaga prav tako dobra kot katera druga.

Pa naj bo dovolj za danes. Ob priliki pa se spet oglasim iz sončne Californije, ker upam, da ni več daleč čas, ko postane sončna tudi v tem kraju. Pozdrav vsem čitateljem Nove Dobe!

Albino Slavce,
član društva št. 21 JSKJ.

La Salle, Ill.

Vedno je kaj novega po raznih slovenskih naselbinah, toda v javnost se poroča le malo ker nas je večina takih, ki imamo preokorne roke za pisanje. Tu v La Sallu imamo od 23. januarja "sedečo stavko" pri M. & H. Zinc Co. Po tej stavki je prizadetih večje število Slovencev, med njimi tudi člani društva Danica, št. 124 JSKJ. Stavka se je pričela pri topilnicah ali plavžih in je takoj postala učinkovita tudi v drugih oddelkih omenjene družbe. Podpisani in precejno število drugih Slovencev smo bili zaposleni v premogovniku, ki je last iste kompanije. Družba je ves producirani premog rabila pri svojih plavžih in, ker je stavka ustavila ves obrat tam, je enostavno ustavila tudi obrat premogovnika. Po stavki nas je prizadeti 156 premogarjev, pri plavžih in sploh v tovarni pa okrog 900; skupaj torej okoli 1100 delavcev. Zahteva delavcev je 25% povišanje plač in izplačilo tako zvanega "common stock-a," ki ga posedujemo večinoma vsi prizadeti. Ko pišem ta dopis, še ni nobenega zpak, da bi bila stavka v kratkem končana. Naj omenim, da smo delavci 100-procentno organizirani, imamo tako zvani "check off" sistem in od kompanije podpisani kontrakt.

Čital sem zapisnik letnega zborovanja glavnega odbora, v katerem sem zapazil zaključek, tikajoč se mladinske konvencije, ki po mojem mnenju ni povsem umesten. Določeno je, da mora vsak član ali članica mladinskega oddelka, ki hoče postati delegat na letošnji mladinski konvenciji, pridobiti tekom kampanje vsaj 30 novih članov. Meni se zdi, da je bila določba za zadnjo mladinsko konvencijo boljša, ker je postal delegat tisti, ki je v skupini društev dobil najvišje število novih članov. Nekateri so jih dobili pod 30, drugi pa več. Mi smo na zadnji konvenciji imeli svojo delegatino, za prihodnjo pa ne vem, kako bo. Že zdaj se nekateri izgovarjajo, da 30 novih članov ne bo mogoče dobiti, če bi jih bilo pa samo 29, kandidat ne more kvalificirati. Mladini ni toliko za tistih 50 centov nagrade, pa naj bi bilo tudi tridesetkrat 50, pač pa se veseli zabave, ki jo nudi mladinska konvencija. Mislim, da bi bilo po starem sistemu več zanimanja in več uspeha. Te vrstice sem napisal z dobrim namenom za korist organizacije in ni moj namen nikogar žaliti. (Sobrat Vogrich ima popolno pravico, da pove svoje mnenje. Tudi na zborovanju glavnega odbora so bila mnenja različna o ozirno na kvalificiranje kandidatov za delegatstvo na mladinski konvenciji. Debata glede mladinske konvencije je bila zelo dolga in vsestranska. Glavni odbor se je zavedal, da sistem, ki je bil končno sprejet

za letošnje mladinsko konvencijo, morda ne bo vsem ugajal, vedel pa je tudi iz izkušenj, da je bil sistem za prvo mladinsko konvencijo po nekod ostro kritiziran. Na vse strani pa je nemogoče ustreči, če se hoče obdržati izdatke v primerenih mejah in obenem zagotoviti primerno korist organizaciji. Prejšnji sistem je bil eksperiment in sistem za letošnje mladinsko konvencijo je eksperiment. Kateri je boljši, bo pa pokazal izid kampanje. Op. ured.)

Naj še omenim, da je naše društvo "Danica" precej prizadeto vsled stavke, poleg tega pa še vsled bolezni. Že več časa imamo po tri ali več članov na bolniški listi. Člane in članice našega društva prosim, da se bolj številno udeležujejo mesečnih sej. Kdor še nima novih pravil, naj pride na sejo ali pa na moj dom, da jih dobi.

Priporočljivo je tudi, da se potrudimo in pridobimo kaj novih članov za naše društvo, da bo napredovalo. To je naša dolžnost napram organizaciji. Moja soproga Mrs. Mary Vogrich je bila prva, ki je v tem letu pridobila čvrstega novega člana v naše vrste. Skušajmo jo posnemati v tem, da vsaki pridobij vsaj enega novega člana za odrasli ali mladinski oddelek. Za pridobitev novega člana plača Jednota tudi lepo nagrado. Čitajte v Novi Dobi seznamek nagrad, ki jih Jednota daje za nove člane, ki se zavarujejo za različne vsote. Vsaki naj stori nje, pa se bo v skupnosti mnogo poznalo. Za dobro organizacijo kot je naša ne moremo biti nikdar preveč aktivni. Brat-ski pozdrav! — Za društvo Danica, št. 124 JSKJ:
Matt Vogrich, predsednik.

McIntyre, Pa.
Ker navadno vsak dopisnik začne z delom, naj bo še menito dovoljeno. Tukajšnji rov št. 2 obratuje vsaki dan in noč, in sicer 35 ur na teden. Tu ni brezposelnih in delo se je do zdaj lahko dobilo. To pa ne pomeni, da nam gre sijajno, ker zaslužek je slab in zelo pičel. Pač za silo izhajamo, na kakke prihranke za deževne dni pa ni za misliti.

Kar se društvenega življenja tiče pa dosti napredujemo, navzilec slabim časom. Naše društvo "Vilhar," št. 207 JSKJ, je v par letih obstanka podvojilo svoje članstvo v obeh oddelkih, in to v taki mali naselbini. Pri tem imajo največ zaslug sledeči sobratje: Frank Urbanich, bivši tajnik, Andy Gombach, sedanj tajnik, Vincent Yaksetich, bivši podpredsednik in sedanj predsednik.

Pri tej priliki mi je poročati žalostno novico, da je tu preminila za pljučnico dobra članica našega društva "Vilhar," sosestra Alojzija Kostelc. V Ameriki je bivala 23 let, in sicer največ v tem kraju, in k društvu JSKJ je spadala 13 let. Rojena je bila v vasi Rožno pri Rajhenburgu na bivšem Spodnjem Stajerskem. Tukaj zapuščala moža in dva sina ter eno hčerko, ki je še v detinskih letih in bo gotovo zelo pogrešana dobro mamico. V starem kraju pa zapuščala sivolaso mater v častiljivi starosti 94 let ter dva brata in tri sestre. Nekje v Ameriki zapuščala sestričino.

Pokojnica je bila vesele narave in priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. To se je pokazalo tudi ob njenem pogrebu. Krsta se je komaj videla iz cvetja, ki so ji ga v zadnji pozdrav poklonili prijatelji. Razume se, da se je tudi društvo "Vilhar," št. 207 JSKJ spomnilo svoje pokojne članice s sopom svežega cvetja. Polagreb se je vršil po katoliških obredih na pokopališče v Indianapolis, Pa. Udeležba pri pogre-

bu je bila zelo velika, tako od članov in rojakov kot od drugorodcev. K pogrebu je prišlo tudi večje število Slovencev iz Homer Citya, Pa. Pokojnica bomo pogrešali tako pri društvu, kakor zasebno ter jo bomo ohranili v lepem in častnem spominu. Žalujoči Kostelcstelčevi družini pa naj bo na tem mestu izraženo iskreno sožalje.

Anton Modic.
Barberton, O.
Člane društva sv. Martina, št. 44 JSKJ pozivam, da se polnoštevilno udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 28. februarja. Kdor še nima pravil, jih bo lahko dobil na omenjeni seji, ali pa če se oglasi zanje na tajnikovem domu.

Člani so prošeni, da naj se bolj številno udeležujejo društvenih sej, da ne bodo prihajali na seje skoro sami uradniki. Dalje opozarjam člane, da naj spoštujejo in upoštevajo društvene sklepe. Društveni sklep velja za vse člane enako; jaz ga moram upoštevati kot vsak drugi član. Ako kdo ni s kakim društvenim sklepom zadovoljen, naj se ne jezi na tajnika. Tajnik sam ne more nič odločiti, ampak mora upoštevati sklepe, katere sprejme večina na seji.

To omenjam, ker je bilo od društva sklenjeno, da člani, ki se ne udeležijo seje meseca decembra (lanskega) plačajo po 25 centov v društveno blagajno. Na seji meseca januarja je bilo sklenjeno, da kateri ne bi hotel plačati omenjene kazni za neudeležitev na letni seji, se ga mora po šestih mesecih suspendirati.

Člane prosim, da pridejo mnogoštevilno na prihodnjo sejo, da se nekoliko pogovorimo o kampanji za mladinski oddelek. Spodobilo bi se, da bi naše društvo letos poslalo na mladinsko konvencijo dva delegata.

MLADE ČLANE, katere bi veselilo, da bi ustanovili baseball, prosim naj pridejo na sejo 28. februarja in se mi prijavijo. Vsakega prijavljenega bom zapisal in na ta način bomo videli, koliko jih je, katere ta sport veseli. Potem se bomo en večer sestali in se o zadevi pogovorili. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 44 JSKJ:
John Opeka, tajnik.

Waukegan, Ill.
Kdor izmed članov društva sv. Roka, št. 94 JSKJ še ni dobil novih pravil, naj pride po nje na prihodnjo sejo.

V nedeljo 14. februarja smo zopet kegljali. S tem se zabavamo, da nam hitreje čas mine, ki nam preostaja. V kegljanju smo postali zelo aktivni. Kaj vse bomo še napravili, bom poročal prihodnjič. Rezultat kegljanja je bil sledeč:

YANIGANS: A. Prime, 378; J. Terček, 331; V. Gosar, 476; M. Ogrin, 419; F. Zorc, 466.

ODBOR DRUŠTVA ŠT. 94: A. Kobal, 256; M. Jereb, 227; J. Jelovešek, 430; F. Belec, 330; A. Stanovnik, 413.

Bratski pozdrav!
Anton Stanovnik.

Hibbing, Minn.
Iz te naselbine se že dolgo ni nihče oglasil, torej naj jaz napisem par vrstic. Zimo imamo še zadosti dobro, ni prehudega mraza, snega pa imamo toliko kot ga že dolgo ni bilo. Z delom gre še tudi zadosti dobro, to je, vsaj za 50% boljše kakor prejšnja leta. Za spomlad obetajo dosti dela. Za zdaj pa ne svetujem nikomur hoditi sem za delom, ker se še vedno dobi kak "štapar," ki išče delo.

Tu je umrl dobro znani rojak Rafael Bartel, star 74 let. Bil je dober človek in spoštovan od vseh, ki so ga poznali. Iz starega kraja je prišel pred

40 leti in sicer na Ely, Minn. Tam je delal kakih 10 let, nato nekaj let v Evelethu, potem pa je prišel na Kitzville, kjer je živel kakih 25 let. Pri društvu ni bil nobenem. Tukaj zapuščala sina Ludvika, brata Johna, dve sestri in več drugih sorodnikov. Prirejen mu je bil lep pogreb. Pokopan je bil po katoliških obredih na Maple Hill pokopališču v Hibbingu. Doma je bil iz Sodražice pri Ribnici, kjer zapuščala še živečo ženo in eno omoženo hčer. Naj mu bo lahka ameriška gruda!

Kakor že omenjeno, so za pokojnega Bartela preskrbeli njegovi sorodniki lep in dostojen pogreb. Toda zgodi se, da umrje rojak, ki nima niti društva, niti denarja, niti sorodnikov, in v takih slučajih imajo tuji ljudje stroške in sitnosti z njim. Zato je za vsakega rojaka priporočljivo, da se pridruži dobri podporni organizaciji, kot je naša J. S. K. Jednota, dokler je zdrav in v prvi starosti, da je v slučaju smrti vsaj za pogrebne stroške in morda še nekaj ostane za družino ali sorodnike. — Pozdrav vsem članom J. S. K. Jednote, posebno pa članom društva št. 112 JSKJ v Kitzville, Minn.!

Ignatz Musec.
Barberton, O.
Članom društva sv. Martina, št. 44 JSKJ naznanjam, da je bilo na letni sepi sklenjeno, da naše društvo priredi veselico. Odboru je bila dana polna moč, da preskrbi dvorano in odbor je isto dobil za 1. maja 1937.

Vedno pozivamo člane in članice našega društva, da bi v večjem številu posekali društvene seje, da potem ne bi mogli nihče reči, da odbor dela, kar hoče; pa ne zaleže dosti. Vsemu članstvu je znano, da smo bili prosti društvene naklade v mesecu decembru. Vsem članom je bilo pa tudi znano, da je bilo sklenjeno, da kdor se ne udeleži letne seje v decembru, plača 25 centov v društveno blagajno. Zdej je pa odbor vsega kriv!

Članom, ki so po tem društvenem sklepu prizadeti, naznanjam, da je bilo na seji 24. januarja ponovno sklenjeno, da je tisto globo treba plačati, in da kdor ne more plačati vsega naenkrat, lahko plača v šestih mesecih.

Na seji 24. januarja smo debatirali tudi glede veselice, toda zaradi male udeležbe od strani članov nismo prišli do povoljnega zaključka. Tako smo vso zadevo preložili na prihodnjo sejo, ki se bo vršila 28. februarja.

Pri tej priliki naj omenim, da se je tu ustanovil mladinski pevski zbor "Barbertonski Slavci," katerega vodita Mr. L. Seme iz Clevelanda in Miss Mary Gorenc iz Barbertona. Prvi koncert so imeli 7. februarja in udeležba je bila tako velika, da sploh nismo mogli vsi v dvorano. Koncerta so se udeležili tudi mladinski pevci iz Clevelanda. Člani in članice, ki želijo, da bi se njihovi otroci učili lepih slovenskih pesmi, naj jih pošljejo ob sobotah popoldne ob treh v dvorano društva Domovina. Sprejema se otroke v starosti od 6. do 14. leta.

K sklepu pozivam člane in članice, da kar mogoče številno pridejo na prihodnjo sejo 28. februarja. Tam bodo dobili tudi nova pravila, kateri jih še nimajo. Bratski pozdrav! — Za društvo št. 44 J. S. K. J.:
John Klančar, predsednik.

St. Louis, Mo.
V nedeljo 28. februarja nas bo posetil jugoslovanski poslanik v Washingtonu dr. Konstatin Fotić. Ob eni uri popoldne se bo pričel banket, na katerem bodo med drugimi navzoči governor države Missou-

(Dalje na 6. strani.)

Knut Hamsun:

BLAGOSLOV ZEMLJE

(Prevedel Rudolf Kresal)

A čemu si je Elizej zdaj toliko prizadeval in tako pridno dela na poljih domačije? Bog naj bi vedel, morda je imel pri tem kak namen! Nekaj kmečkoga častihlepa je pač tudi on imel, zaostajati ni hotel. Poleg tega pa ni nič škodilo, če je bil na dan, ko je spet zapušča rodni kraj, z očetom dober prijatelj. Tako je imel, resnici na ljubo rečeno, v mestu različne majhne dolgove in bilo bi dobro, če bi se jih mogel rešiti. To bi pomenilo spet nov velik kredit. In tu ni šlo samo za en stokronski bankovec, za več, za nekaj, kar je bilo nekaj.

Elizej ni bil neumen, o, še dolgo ne, bil je celo po svoje zvit. Brž ko ne je očetá videl, ko je šel v hišo, in je vedel, da v tem trenutku sedi pri oknu in gleda ven. Če se je torej Elizej prav posebno trudil pri delu, mu je bilo morda to prav zdaj v dobro, pa saj se s tem nikomur ni zgodila kaka krivica.

Elizej je imel na sebi nekaj prefinjenega, najsi je že bilo karkoli, a hkrati tudi nekaj izprijenega, kakor nekaj razdrtega, hudoben ni bil, pač pa zakrknjen. Ali mu je pretekla leta nedostajalo močne roke? Kaj je mogla zdaj mati storiti zanj? Samo še pomagati. Z velikimi sinovimi načrti za bodočnost jo je bilo mogoče slepiti, tako da mu je pri očetú dajala potuho. To je mogla.

Toda Izak se je zaradi njenega vedenja, da je vlekla z Elizejem, nazadnje zjezil; po njegovem mnenju načrt s širokim razgledom nikakor ni bil tako slab. Danes, ko se je vračal domov, je celo popustil izkušnji in ustavljal konja, da bi kar na hitrico z večjim očesom pregledal zamernjeno nasebino: pod delavnimi rokami bi utegnilo iz tega še kaj zrasti. — Zakaj da se ne bi lotil? je zdaj vprašal Inger. Za Elizeja ima še toliko arca, da mu hoče pomagati? — Ah, če imela zanj kaj srca, tedaj pred njim več ne imenuj širokega razgleda, ga je zavrnila. — Tako. — Ne, kajti on ima veliko večje misli kakor mi.

Saj Izak si s svojo stvarjo sam ni bil docela na jasnem, torej ni mogel tako prepričevalno važno govoriti, ampak jezilo ga je, da je prišel s tem načrtom na dan in da je tako neprevidno odkrito govoril, zato ga ni opustil. Naj stori, kar hoče, je iznenada dejal Izak. In spregovoril z glasnim grmečim glasom, nalašč za Inger, če bi slučajno ne slišala. Da, le kar glej me, toda zdaj ne rečem nič več. Tam je šola in samo pol pota je do vasi in do nas in vse na kupu, kakšne velike misli so to, ki jih ima? S takšnim sinom, kakršen je on, bi lahko od lakote umrl, kaj je mar to boljše? Ampak zdaj vprašam, kako je to, da more biti nepokorno moje lastno meso in kri proti — mojemu lastnemu mesu, krvi? — Izak je molčal. Zavedal se je dobro, da je bilo tem slabše, čim več je govoril. Sele zdaj je mislil sleči nedeljsko obleko, v kateri je šel v vas; ali ne, spet se je premislil in je hotel ostati tak, kakršen je bil, — kaj neki je s tem nameraval? Poskusiti moras, da prideš z Elizejem na čisto, je dejal potem. — Inger je odgovorila: Najbolje bi bilo, če mu ti sam poveš. Mene ne poslušaj! — Kajpada, Izak je bil glavni vseh, no, to si je mislil. Elizej naj samo poskusi ziniti! Pa naj je bilo, da se je Izak bal poraza — zdaj se je umaknil in dejal: Da, to bi lahko, lahko bi mu sam povedal. Toda ker imam toliko drugih stvari opraviti, moram zdaj na kaj drugega misliti. — Tako? je začudeno vprašala Inger.

Tako se je Izak spet odstranil, šel samo do meje posestva, toda vsekakor je šel. Zelo skrivnostno je bil in je hotel biti sam. Stvar je bila ta, da je prišel danes s tretjo novico iz vasi, in ta tretja je bila večja kakor obe prejšnji skupaj, neznanos velika je bila; ob gozdnem parobku jo je bil skril. Zdaj je stal pred njo, zavita je bila v vrečevino in papir. Odvil jo je in bil je velik stroj. Vidite, zelen in moder, čudovit, z mnogimi zobmi in noži, kolenci, ročicami, kolesi, vijaki, kosilni stroj. Seveda bi ne bil prav ta dan šel po konja, če bi mu ne bilo treba zaradi kosilnega stroja.

Izak stoji s sila bistroumnim obrazom pred strojem in poskuša navodilo o uporabi stroja, ki mu ga je prebral trgovec, ponoviti od začetka do konca na pamet, tu pritrudi prožno pero, tam premika mostiček, potem nanaša vsako luknjico in vsako razo, potem vse še enkrat pregleda. Še nikoli ni doživel Izak takega trenutka. Prijeti pero v roko in napisati na dokument hišno znamenje — kakopak, tudi to je velika nevarnost in težava. Prav tako s plugom za oranje ledine, ki ima več zapornjenih nožev, ki morajo prijemat drug v drugega. In potem velika krožna žaga na žagi, ki mora na las natanko počivati na svojem ležišču in se ne sme premikati na vzhod in zapad ali da bi celo odkakovala. — A kosilni stroj — pravo sračje gnezdo iz jeklenih vej in kavljev in naprav in iz tisoč in tisoč vijakov. O, Ingrin šivalni stroj je bil samo malenkost proti temu!

Potem se je Izak sam vpregel vanj in poskušal stroj. To je bil prav za prav velik trenutek. Zato je hotel biti s strojem najprej na skrivnem in tudi sam svoj konj.

Namreč kaj, če je bil stroj nemara narobe sestavljen in ne bi opravljal svojega dela, temveč bi se s pokom razlegel? Toda to se ni zgodilo. Stroj je kosil travo. Prav tega bi še manjkalo! Izak se je tukaj za dolge ure zatopil v globok študij, ta čas je solnce zašlo. Spet se je vpregel v stroj in poskušal. Stroj je kosil travo!

Ko je takoj po vročem dnevu padla rosa in sta oba brata, vsak s svojo koso v roki stala na travniku, da bi nakosila za prihodnji dan, se je med hišami pojavil Izak in dejal: Obesita svoji kosi za nočjo je spet nazaj. Lahko okomatata novega konja in prideta z njim tja h gozdu.

Nato pa Izak ni šel v hišo, da bi zaužil večerjo, kar so bili ostali že storili, temveč je krenil takoj zopet z dvorišča in šel iznova tja, od koder je prišel.

Ali naj neprežemo samček, je zaklical za njim Sivert?

Ne, je odgovoril oče in šel dalje.

Bil je poln skrivnostičarjenja in kar prevzetan; pri vsakem koraku se je v kolenih pozibaval, tako poudarjajoče je šel. Če je šlo v smrt in propad, tedaj je bil vsekakor pogumen človek, v rokah ni nosil ničesar, s čimer bi se bil lahko branil.

Fanta sta prišla za njim s konjem, zdajci sta ugledala stroj in obstala, kakor da je tresčilo pred njiju. To je bil prvi kosilni stroj tukaj v puščobi, prvi tudi v vasi, rdeč in moder — veličasten pogled. Oče, poglavar vseh, je malomarno in kakor običajno zaklical: Pridita sem in vprezita konja v ta kosilni stroj! — Sinova sta napregla.

(Dalje prihodnjič.)

Fran Milčinski:

O kletbi in pomladku

Vlaki so hudičev tempelj. Kadar se peljem z vlakom, vsakokrat notri mrgoli pijanec in kolnejo jako neizobraženo. Zadnjič je eden zaklel: "Prmejkrščenkrvavgajžlanduši!"

Še pero je sram in se je upiralo, ko je pisalo to kletvico, dvakrat sem ga moral zamenjati z novim — naj bi slavno založništvo tega ne prezrlo pri honorarju!

"Prmejkrščen itd., itd., itd.!" Jaz mislim: to je na vsak način preveč, in je bil skrajni čas, da se kaj ukrene, n. pr. kakor koraki ali kaj slinčnega.

V solah imajo sedaj nekaj, čemur pravijo "Pomladek." — Hvala Bogu: vsaj ta Pomladek se je pričel pečati s kletbo! Imam pa vanj popolno zaupanje — moj najstarejši je odbornik pri Pomladku in je star dvanajst let, o svetem Kresu jih bo trinajst.

Pomladek je društvo ali bratovščina med šolarji in jih veže svečana obljuba, da bodo vztrajno in svečano dihali zrak in se usekavali in da bodo še to in ono. Iznašli so to reč Amerikanci in pravijo, da gre to najsigurnejša pot k uspehu.

Potem so se zanimali za reč v Beogradu in so jo ukazali in je mladina jako navdušena in zbira denar in ga pošilja centrali v Beograd — v Beogradu se radi zanimajo za stvari in jih ukazujejo, ki nosijo kaj denarja.

Morebiti je ta denar taksa za dihanje in usekovanje in za to in za ono — tega ne vem natančno.

Toda žive pametni ljudje še drugod in ne le pri centrali in ima n. pr. moj najstarejši jako pametnega profesorja. Ta je rekel: V centralo naj gre samo polovica denarja, v Beogradu so že vajeni, da se roba po poti unese; polovica naj ostane tukaj za lastne potrebe Pomladka in bomo napravili lep poučen izlet!

Kakor rečeno, moj fant je blagajnik in ne bi mogla biti blagajna v boljnih rokah in je Pomladku le čestitati.

S hvalevredno vneto je posvetil blagajni vse svoje mladosti in se z bistrim očesom ozrl po virih. Opazoval je življenje in ni mu ostalo prikričilo, kako bi lahko domovina milo kraj tonila v samem bogastvu in v izobilju, če bi se vsaka kletvica izpremenila v valuto.

Uvaževal je in to in potem je razpisal za Pomladek davek na kletbo v prid blagajni: za vsako kletvico dinar!

Misel se mi ni zdela slaba. Tak davek je socialen. Ako se stvar globlje preudari, spada kletba med razkošje, davek na razkošje pa je jako socialen.

Med nepogrešne potrebnosti vsakdanjega življenja "ne spadajo kletvice, ni jih treba ne za telesni ne za duševni blagor. Zaradi davka na kletbo ne bo nikomur prikrajšana stan primerna prehrana, nego so kletvice kvečjemu užitek, ki se mu človek brez škode tudi lahko odreče. Kdor se mu ne odreče, pa plačaj! Mislim, ta reč je poštena, taki bi morali biti vsi davki! In je moralno stran tega davka pozdraviti še povrh in sem bil jako vesel in sem dejal: Zdaj je reč v pravem tiru, mladina je naš up in naša bodočnost, kmalu bo odklenkalo krščendu in se bo človek zopet upal sestiti v vlak brez bojazni, da ga bo tiral sopotnikov brezbožni jezik naravnost vragu v žrelo.

Prvi je plačal davek na kletbo v Pomladkovo blagajno gospod profesor, pa mu ga prav za prav ni bilo treba, toda ga je plačal iz proste volje in zaradi dobrega zgleda. Rekel je bil v primernih zvezi: "Naj te kolkja brene!" Moj najstarejši, namreč ta, ki je blagajnik, je gojil dvome, ali je to

kletvica ali ni, in je šel vprašat gospoda kateheta. Gospod katehet je priznan strokovnjak, njegova beseda velja v takih rečeh in je odločil, da ni; pa je gospod profesor ven dar plačal davek, kakor rečeno, zaradi zgleda in spodbude. Ves Pomladek je bil navdušen in so od kraja jako povoljno kapali davki v blagajno. Posebno so se odlikovali repetentje, ki so vsikdar ponos razreda, in si je moj sin gradil zlate gradove v oblake zastran izleta.

Potem pa so pričeli dohodki pešati.

Časi so slabi in ljudje štedijo celo pri kruhu in obutvi. Pijača je edino, ki ne štedijo pri njej — to je kakor božji blagor! — Pa so se slabi časi poznali tudi Pomladkarjem in so pričeli štediti pa so štedili najprej pri kletvicah.

Jaz imam štiri in vidim, kako jim trda gre za denar. Najmlajši se je ob robu obupa odločil, da pije ribje olje, za vsako žlico dobi petindvajset par, in je ta denar krvavo prislužen!

Mojeja sinka, tega, ki je blagajnik, je pričelo skrbeti, kaj bo z izletom. Lani je bil prišel z izleta ves v žuljih, blaten in sestradan. Sezuli smo ga in oprali in mu dali jesti pa je pri mizi zaspal in z nosom padel v juho, tako je bil truden. Pa se že sedaj neusmiljeno veseli letošnjega izleta, ta bo neprimerno sijajnejši od lanskega: letos bo s sabo vzel dolgo palico, kompas in žepno lekarno — vsega tega lani ni bilo, a je izlet s palico, kompasom in žepno lekarno vse kaj drugega nego brez!

Zdaj ga je grizel neuspeh v blagajni. Tiste dni se je sumljivo potikal okoli cerkva in ne vem, ali ni storil kake pobožne obljube v namenu, da bi se v Pomladkarjih vnela večja požrtvovalnost v kletbi.

Kakorkoli — ako je bil storil tako obljubo, pomagala ni. Čudil sem se pa fantu, da ni klonil glave in se ni vdal, nego je vpeljal abonma po ljudskih cenah in je vpregel dame iz istega razreda, tako rekoč sošolke, da so razpečavale abonma-karte — za štiri dinarje se je lahko zaklelo dvanajstkrat, kdor pa je plačal deset abonmajev, je dva dobil povrh.

Tudi to ni vleklo. Repetentje so izjavili, da se za cigarete nimajo, pa ne bodo trošili za kletvino in so zaupno vprašali dame, tako rekoč sošolke, ali bi jim ne mogle kaj posoditi do prvega.

Drugi je obupal, moj fant pa ni, nego ga je baš izjava repetentov spravila na novo misel in že je sedel in je spisal oklic in se je oklic glasil takole:

"Pomladek — pozor! Blagajna tuli! Pokopali bomo v njej kosti svojega izleta, če se ne zdrumite!

Repetentje, ponos razreda, kje je Vaše junaštvo? Mladina, up in bodočnost, kje so Tvoji ideali? (Ideal = vzor.) Prvi dan v bližnjem mesecu bo prvega, drugi dan pa bodi dan Pomladka! Ta dan dokažite svojo požrtvovalnost! Vsaka, tudi najmanjša kletvica, se hvaležno sprejme! Vsi na krov! Bog in narod!"

Zdi se mi: za dvanajstletnega fanta je oklic dosti dober in ga je bil sestavil precej samostojno, le par besed je mojih, ker sem bolj vaje javnemu pisanju.

In me veseli, da lahko poročam, da je oklic popolnoma uspel. Na dan Pomladka so morale kar štiri blagajne poslovati v razredu, da so lahko sproti sprejemale davek; toliko je bilo kletve. Da, naši mladini vso čast!

Gospod katehet je bil jako hud, ko je zvedel to stvar, in

se je zakregal: "Sakramenski pobje, ali ste od vraga?" in je potem tudi plačal dinar v blagajno.

Izlet je zdaj zasiguran! — Moj fant je ptič, latinščina mu ne gre posebno, ali za Pomladek, mislim, da je izborna moč, Amerikanci ga bodo veselili.

Zastran vlakov seveda, se mi zdi, bo še nekaj časa vse ostalo tako, kakor je.

Blaž Jurko:

Moje dogodivščine

VOZNA NA OJESU

Na Vidmu smo imeli uradno konferenco. Pozno smo obedovali, še posedeli par uric in se razšli na domove. Mene so povabili tovariši Sevniciani k sebi na kočijo, ki je bila last mesarja in gostilničarja.

Mlada vranca sta bila spočitna, prekrepo sta potegnili. Voz pa je bil preobložen, devet ljudi nas je bilo na njem. Ni bilo čuda, da se je rajdnik upril in je odpovedal službo.

Jaz pa sem stal na sredi kozla. Splašena konja sta zdirjala, zavora ni prijemala, to so zijali pasažirji, štirje so se pognali z voza v jarek. Kočijaž je obupal.

Zadnji podel je drčal narobe po cesti, priprega je skočila v galop, bliskale so se podkve. Zenske so zakričale, padle z voza in za njimi je planil še kočijaž.

Ostal sem sam, čepeč na škarjah ojesa, držeč vaje v rokah. Zdivjani živali sem hotel z mirmimi besedami ukrotiti. Kakor blisk je šlo mimo jarkov, mimo občestnih kamnov. Podkve blisk mi je zbil klobuk z glave. Sam Bog naj mi pomore!

Kmalu se umiri prvi konj, za njim preide v brzi trab tudi tovariš. Oba težko sopeta. Oprezno se vzravnam v stojjo, prepležem kozla in zlezem na cesto, vesel, da sem otet. Brž hitim gledat, kaj in kako je s sopotniki. Vidim, da so blazine odpadle, in zadnji podel je drsel po tleh. Nič hujšega! Tako srečam hitečega hlapca-kočijaža, ki je robantil in klel na vso sapo. Kmalu se približa še ostala družba, drug drugemu čestitam nepoškodovani.

Nesampetni hlapec pa se je jame sirovo hudovati nad zbeganimi konjema in gorje! Planili sta živali kvišku in pričela se je pravcata peklenska dirka brez vižarja. Kočija se je odtrgala, ko je zadela ob kilometrski kamen. Kozel je skakal konjema po nogah, zato sta se še hujše splašala. Strange in vajeji so ju teple po bokih, oje se je zlomilo!

Zdivjani živali sta pribežali domov z uničeno opremo. Gospodar mesar je pri pričel pogal hlapca iz službe in ugibal, kako bi vso to stvar najbolje izkoristil. In je naperil hudo tožbo proti meni, domačim udeležencem je prizanesel.

Stopil sem do njega, da bi se lepo pobotala, pa je zahteval celih osem sto kron! Ugotovil pa sem, da je bilo resnično škoda polovico manj. Zadeva je bila izročena torej sodišču.

Tam so mi predočili paragraf, ki veli:

"Potnik naj se ne vmešava v voznikove posle!"

Zagovarjal sem se z izjavo, da sem zlezal zato na kozla in škarje, da bi umiril konja, saj bi se bila sicer zgodila vse večja nesreča. Živali pa je splašil bedasti hlapec.

Mesar pa je tarnal pred sodnikom, ki je končno predlagal poravnavo. Škoda je bila cenjena na sto šestdeset kron. Polovico sem plačal sam, polovico pa ostala družba. Zvit mesar je zadovoljen z izidom spravil denar. Kujon!

Komaj pa je minilo mesec dni, sem prejel nov poziv. Ker

je eden izmed konjev šepav, česar sem seveda spet jaz kriv, naj plačam še to škodo. In res se je mesarju posrečilo, da me je obral še za celih sto oserndeset kron!

Siromak pa se teh uspehov ni dolgo veselil, kmalu je bil poklican k obračunu pred najvišji dvor, odkoder ni več vrnitve.

Slovo od lune

Pod tem naslovom je bilo že kratko poročano o senzacionalnem prerokovanju slovitega angleškega astronoma sira Jamesa Jeansa, predsednika Britske astronomske družbe. Če je to prerokovanje točno, tedaj se lahko pripravimo na to, da se bomo morali posloviti od zveste spremeljvalke naše premičnice in srebrne svetilke njenih noči. V nasprotju s splošno razširjenim mnenjem, da je naša zemlja ta čas najbolj neugodno bivališče v svetovnem prostoru, je učitelj pred kratkim v nekem predavanju razlagal, da se pripravljajo na luni hude stvari.

"Imamo vse razloge za domnevo," je dejal sir James, "da se luna hitro bliža svojemu koncu. Bliža se nevarnemu pasu in bo razpadla v doglednem času v same razvaline. Ta proces se bo zgodil po vsej priliki tako, da se bo mesec najprvo prekal na dve polovici, od katerih se bo vsaka posebej razdrojila. Ta delitev bo hitro napredovala in pomeni popoln razkroj našega trabanta. V nekem stadiju razpada bo imelo jedro lune, ki ga bodo obkrožali odločni deli, neko podobnost s Saturnom, ki ga obdaja obroč."

Kaj bo potem? V prvi vrsti bo slovo seveda težko vsem zasnanim nočnim romarjem in liričnim pesnikom, ki jim je bila luna od vselej neobhodno potreben rekvizit, da so lahko iznašali svoje počutke. Kaj naj jim nadomesti ta rekvizit? — Vprašanje je res zato lirsko ugodnega pomena. A tudi za mesečnike stvar ne bo prav lahka. Kaj jih bo potem gnalo ponoči iz postelj in na potovanja po strešnih žlebih?

Seveda bo tudi naša stara zemlja imela priliko občutiti vse posledice te kozmične katastrofe. Kakor znano, ravna mesec vse izmenno plime in oseke na morjih in prej ali slej se bo to končalo. Tisti pa, ki si utvarjajo, da bo mogoče uresničiti fantastični načrt kakšnega Julesa Verne, načrt, da bodo mogli

doleti našega nebesnega spremeljvalca z raketnim letalom, se morajo pripraviti na to, da jim bo na lepem zmanjkalo cilja, potovanja na luno bodo odveč, ker lune ne bo več. Edino, kar nas more tolažiti, je to, da ni sir Jeans nič točneje napovedal časa, ko se bo ta katastrofa zgodila. V jeziku astronomov pomeni "dogleden čas" vendarle lep čas, najmanj pa toliko oddaljen, da se niti našemu pokolenju, niti še lepemu številu bodočih pokolenj še ni treba ozirati proti nebu v strahu, da bi tam namesto srebrne, okrogle plošče mahoma zagledali kup razvalin. . .

DOPISI

(Nadaljevanje s pete strani)

ri, župan mesta St. Louis in drugi mestni uradniki. Vsi tukajšnji Slovenci so vabljivi, da se z drugimi Jugoslovani vred udeležijo te proslave. Zvečer bo koncert in ples ter nastop raznih pevskih društev, tamburašev itd. Prireditev se bo vršila v Sokolski dvorani na 1439 Chouteau Ave. Kogar zanima taka zabava, je vabljivi, da se je udeleži. Vstopnice se dobe pri sestri Speck. V soboto ob 12. uri bo poslaniška sprejela delegacija na Union postaji. Kogar veseli, se sprejema lahko udeleži. Sestrski pozdrav!

Theresa Speck.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Član v Pennsilvaniji: — Iz poslatih podatkov je razvidno, da je vaš oče postal državljani Zedinjenih držav leta 1927, da je na njegovem državljanskem papirju označeno tudi vaše ime, da ste vi postavnim potom prišli v Zedinjene države leta 1928 in da ste bili takrat stari 17 let. Ako so omenjeni podatki resnični, ste potom očetovega državljanskega papirja avtomatično postali ameriški državljani, ko ste stopili v to deželo. Kot tak imate pravico voliti in nastopiti kot priča za državljanstvo drugim.

VELIKANOČ JE BLIZU

Velikanoč je letos že 28. maren in ako bo do te spomnili svojcev v starem kraju, se praznika s kakim darom v obliki denarja pošiljate, je sedaj čas, da nam čim prej pošljete to svoto in mi bomo skrbeli, da denar tudi do pot tekoča sprejet. Potreba nam še vedno velika in vsak dolar bo dobrodošel. Naše cene za donarne pošiljke v dolarjih in lirah so:

Za \$ 5.00	200 Din	Za \$ 3.50	50 Din
Za 7.25	300 Din	Za 6.40	100 Din
Za 11.65	500 Din	Za 12.25	200 Din
Za 23.00	1,000 Din	Za 18.00	300 Din
Za 45.00	2,000 Din	Za 29.00	500 Din
Za 112.00	5,000 Din	Za 57.00	1,000 Din

Pri večjih zneskih sorazmerno popust. — Navedene cene so podvržene spremembi ali doli.

VELIKO POTNIKOVI

Letošnje poletje bo nepričakovano veliko potnikov za Evropo. Nekatere parnike so že sedaj razprodani za junij in julij. Ako ste vi letos namenjeni v stari kraj, je v Vašem interesu, da mi takoj pišete za rezerviranje prostora itd.

V maju, juniju in juliju privedemo skupnih potovanj na različnih linijah in ako vam je na tem, da potujete v družbi svojih rojakov, mi pišite za natančna pojanila teh potovanj.

NOTARSKA OPRAVILA

V vseh staro-krajskih zadevah, v katerih si sami ne morete pomagati, se obrnite na nas, ker starokrajski posil vseh vrst naša posebnost.

Vsa pisma in druge pošiljke naslovite na:

LEO ZAKRAJŠEK
GENERAL TRAVEL SERVICE, INC.
302 East 72nd St. New York, N. Y.

ZELITE BITI

AMERIŠKI

DRŽAVLJAN?

Potem morate dobiti potrebne nauke iz najnoveše knjžice, ki jih ima v zalogi

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, O.

VAŽNO ZA VSAKOGA

KADAR pošiljate denar v stari kraj: KADAR ste namenjeni v stari kraj: KADAR želite koga iz starega kraja: KADAR prodajamo na vse boljše parrnike po najnižji ceni in svedra tudi za vse izlete.

Potniki so s našim posredovanjem vedno zadovoljni.

Denarne pošiljke izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.55	100 Din
Za 5.00	200 Din
Za 7.20	300 Din
Za 11.70	500 Din
Za 23.00	1,000 Din
Za 45.00	2,000 Din
Za 112.00	5,000 Din

V našem lastnem interesu je, da pišite nam, predno se drugje poslužite, za cene in pisanje.

Slovenic Publishing Co.
(Glas Naroda—Travel Bureau)
216 West 18 St. New York, N. Y.

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

je najbolj razširjen slovenski list v Ameriki; donosa vskladne vse svetovne novosti, najboljša izvorna poročila iz stare domovine; mnogo šale in prevode romanov najboljših pisateljev.

Pošljite \$1.00

in pričel ga bomo pošiljali.

Vsa pisma naslovite na:

GLAS NARODA

216 W. 18th St., New York, N. Y.